

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 51-52(769-770) XXI METAI. (15 ct.) MONTREAL, 1961 m. DECEMBER-GRUODŽIO 28 d. Postage paid at Montreal.

J.T.O. IR JŲ NARIŲ SMURTAS SUKRĖTĖ ŽMONIJĄ

AKIVAIZDOJE SMURTO GRESMĖS VAKARŲ
VALSTYBĖS SUSKILO

Lenkijoje laisvės pastangų prošvaitės. —
Susipratimo prošvaitės ir Jungtinių Tautų organizacijoje. —
Bet bendroji krizė veržiasi į Jungtinių Tautų dienotvarkę. —
Goa lygiagrečiai su Lietuvos likimu. —

NUSIVERTINO prieš visą moniją „neutralių“ vadas Nehru, tapęs dideliu melagiu. Tai skaudus moralinis smūgis ne jam vienam, bet visai žrionijai, kurios atstovav Jungtinėse Tautose turi reikšti ir vykdyti teisybės principus. Drauge su šiuo nedoru faktu

ISKILO SVARBI PROBLEMA

ar Jungtinių Tautų visuma pasmerks Indijos agresiją, ar paliks ją kaip „įvykusių faktą“ ir jam nusileks?

LIETUVIAMS Indijos smurtas prieš Goa įdomus dar ir tuo, kad jo pobūdis tartum paurtas tiesiai kaip

RUSIJOS SMURTAS PRIEŠ LIETUVĄ,

nes jo argumentavimas lygiai toks pat: didžiulė Rusija užpuolo mažą Lietuvą argumentuodama, kad ji Rusijai sudaro grėsmės pavojų, kurį Lietuva provokuoja, — taip ir Indija apkaltino Portugaliją lygiai tokiomis argumentais. Todėl nereikia stebėtis, kad

MASKVOS DIKTATORA ATVIRAI PRITARĖ INDIJOS AGRESIJAI

ir net panaudojo kraštutinę priemonę — VETO teisę. Pasirodė, kaip patarlėje: „Toks tokį pažino ir ant alaus pavadino...“

INDIJOS smurtas, kurį ji vykdo taip klasingai, kaip tikra Maskvos mokinė, yra tuo svarbus, kad sukrėtė visą žmonių, kuri galvė, gavusį tokį šoką, turės apsispręsti,

KUR IR KOKIAIS KELIAIS JI EIS,

nes tolimesnis tūpčiojimas vietoje ir tykojimas „pasigauti kvailesnį“ prie gero negali pavyti. Tai veda į neišvengiamą katastrofą.

NAUJŲ METŲ akivaizdoje jau galima ir formaliai konstatuoti, kad neutralių mitas buvo nemorali apgaulė, bet jis jau išnyko kaip mirazas. Jis ir be to buvo aiškus, tačiau agresorių vis dar buvo pučiamas, kaip tikras dalykas.

Atrodo, kad šių įvykių akivaizdoje,

ŽMONIJA PAARTEJO PRIE TREČIOJO PASAULINIO KARO,

arba būtino persitvarkymo, nes grėsmė tampa labai rimta ir labai pavojinga. Juo pavojingesnė, nes Vakarų pasaulis pasirodė nesutariąs ir suskilęs. Tame glūdi didžiausias pavojus kaip tik Vakarams.

VAKARAI, kaip ir, vis dar nenori suprasti, kad

JIE PATYS SAU KASA DUOBĖ,

nes jie gi patys remia tas jėgas, kurios veda prie katastrofos.

AMERIKA pirmoji palaiko ir remia tas jėgas, kurios ruošia tą pačią Ameriką satrušinti ir pavergti.

AMERIKA REMIA TITĄ, NASSERĮ, SMURTĄ PRIEŠ KATANGĄ,

tiktai pavergtųjų tautų Amerikai ilgą laiką nežinojo ir dabar teusimena tiktai kaipurias ir tiktai „iš malones“, negali atsikratyti maldaujam.

SUTEMOS, moralinės, Naujų Metų šviesą aptemdo sunkiu debesim. Tačiau gal teisinga pa-

tarlė, kad „tamsiausia prieš die nai išauštant“... Yra ir kaiku rių prošvaisčių. Ir jos reiškiasi keliais atvejais.

JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOJE SUSIPRATIMAS?

Jeigu taip, tai būtų geras ir geresnės viltis keliantis reiškiny.

KINIJOS, komunistų valdomos, priėmimas į JTO atmetas paprasta balsų dauguma. Tas reiškia, kad daugelis naujųjų valstybių, šiemet priimtų į JTO, balsavo su JAV. Tiesa, kad šiuo svarbiu klausimu Vakarai suskilo: su sovietija drauge balsavo Anglija, Norvegija, Danija, Švedija. Galima sakyti, kad šios

EURŲPOS ŠIAURĖS VALSTYBĖS BALSAVO DRAUGE SU... SUOMIJA,

dėl tų pačių priežasčių. Tai yra blogas faktas ir dar blogesnis reiškinys, nes sovietijos smurtas nesukėlė jose apsigynimo pasipriešinimo ir tuo jas pačias moraliai nusmukdė, kai tuo su stiprino sovietijos agresijos nuostatymus. Ypač gi gera tai, kad nežiūrint net šio apvaideto

VISDELTO SUSIDARĖ DAUGUMA, KURI SMURTO GRESMĖS NEIŠSIGANDO!

Tai yra vienas labai geras reiškinys.

GVINEJOS prezidento Seku Ture, kurį prieš kiek laiko Maskva apdovanojo „taikos premija“, nes Seku Ture buvo aiškus sovietijos simpatikas, kuri Maskva neva rėmė, galvė gale susilaukė aiškių įrodymų, jog Maskva visa tai darė klasingai, kad tiktai Gvineją galėtų paruošti savo agresijai. Seku Ture dabar viešai pareiškė, kad

MASKVA GVINEJOJE BUVO PARUŠUSI PERVERSMĄ,

bet jis smurtą atidengė ir viešai pasauliui paskelbė. Kad Gvinejos žmonės įsitikino, ko Maskva siekė, atsiųsdama Gvinejon 200 „specialistų“... Šis sovietijos „taikiųjų tikslų“ atskleidimas naujoje Afrikos valstybėje yra antras geras reiškinys, vedąs į tiesos išsiaiškinimą ir susipratimą.

LENKIJOSJE taip pat vystosi nauji reikšmingi įvykiai, kurie rodo žmonių tolimesnį atsigavimą nuo stalininio šoko. Tam dalinai bus pasitarnavęs Chruščiovo padarytas Stalino pikta darybių iškėlimas ir to tirimo nuvertinimas. Nors sovietijoje turinija ir nepanaikinta, bet

PRADEDA REIKŠTIS TŪLAS LAISVĖS ATSIGAVIMAS.

Varšuvos laikraštis „Życie Warszawy“ skelbia mokslininkų pasisakymus, profesoriu L. Infeldo ir S. Erlichio, kurie reikalauja mokslui laisvės ir atsipalaidavimo nuo partinių varžtų. Jie, be ko kita, pasisako, kad reikia daugiau tolerancijos ne marksistinėms pažiūroms. Jie atvirai pasisako prieš partinį fanatizmą.

ATVIRIAU PASISAKĖ IR LENKIJOS KARDINOLAS

Wyszynski, kurio laiškas per skaitytas visose Poznanės bažnyčiose. Kardinolas užprotes

KAS NAUJA KANADOJE

1962 METAI KANADOJE NUMATOMI LABAI GERI Kalbant apie Kanados ūkį nį stovį, Kanados Prekybos Rūmų pirmininkas W. S. Kirkpatrick pareiškė, kad dabartiniai ūkiniai duomenys rodo, jog ūkinio požiūriu Kanada 1962 metais laikysis labai gerai.

Tačiau Kanada neturi pasitenkinti laikiniais gerais reiškiniais, ir turi siekti pastovaus gerbūvio. Šia prasme Kanada turi prisitaikyti prie greitų kitimų, kurie reiškiasi pačioje Kanadoje ir už jos ribų. „Nenoriame laikinių pakilimų pagyvėjant konjunktūrai, bet turime sudaryti pastovų ūkinį išsivystymą“, — jis sako.

Kanados Prekybos Rūmai turi problemą, kaip kelti pastovų ūkinį augimą, kad jis patenkintų sparčiai kylančius darbo kadrus. „Visos ūkinio gyvenimo sritys turi glaudžiai bendra-

NUMATOMI LABAI GERI

darbiauti, nes to reikalauja tautos interesai“, — jis sako. Šia prasme Kirkpatrick randa būtiną, kad Kanados darbininkai būtų mokslinami ir paruošiami darbams, kurie vis daugiau reikalauja gerai paruošto darbininko.

Kirkpatrick taip gi pabrėžė, kad yra būtinos laisvės sąlygos, nes tik tai laisvės sąlygose gali pasireikšti talentai ir plati kūryba.

KANADOS MOKSLININKAI VYKS Į ARKTIKĄ

Septyni vyrai du su puse mėnesio tyrinėš šiaurės sričių žemės plotą, tikslu sužinoti mineralinius turtus ir vulkanų kilmę. Kelionė bus pavojinga dėl žemos (50 laipsnių žemiau nulio) temperatūros, gausybės sniego ir baltųjų lokių, kurie užpuola tyrinėtojus.

OTTAWA
December 1961

I would like at this festive

season to extend my best wishes for a

Christmas full of joy and a new year of

hope and fulfillment.

Christmas is a time for family

gatherings and I know how much you must

miss your relatives and friends at this

season.

W. L. B. Baker

Prime Minister.

KITOS ŽINIOS

— Katangos premjeras. Jungtinėms Tautoms karo jėga su

triuškinus sostinę, priverstas buvo kapituluoti ir paklusti centrinės Kongo valdžios autoritetui, tiktai niekas nesiruošia tokiu pat būdu Kongo centrinei valdžiai priversti paklusti šiaurinio Kongo vadą Gizengą. Šiuo smurto žygiu prieš Katangą, Jungtinės Tautos nusivertino iki smurtininko toles, kai pagrindinis JTO tikslas yra daryti taiką.

— Argentinos prezidentas Frondizi pradėjo kelionę aplink pasaulį. Pirmiausia jis atvyko į JAV, kur kalbėjosi su prezidentu Kennedy.

— Indijos provincija Goa, kurią 300 metų vaidė Portuga-

VISUS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJUS, BENDRADARBIUS, VAJIAUS DALYVIUS IR TAL KININKUS, VISUS TAUTIECIUS VISAME PASAULYJE NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME NAUJAISIAIS 1962-SIAIS METAIS IR LINKIM E SVEIKATOS, SĖK MĖS IR DAR TVIRTESNIO TAUTINIO SUSIPRATIMO BEI ATSPARUMO, KOVOJANT UŽ BŪVĮ IR ŽMONISKAS BEI TAUTINES VERTYBES. NL, KLCT ir Sp. B-vė „Nepriklausoma Lietuva“.

MIELI BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI

Daug kas šiomis dienomis norėtume asmeniškai pasveikinti daugiau savo draugų, pažįstamų, negu pajėgiame. Ir as daugeliui jūsų nepasiešiu atskiro kalėdinio laiškelio. Šiuo vienu žodžiu noriu pasidalinti visais tais jausmais, kuriais šiomis dienomis gyvena mūsų širdys.

Prisimenant savuosius Lietuvoje, daugybės panašiai tiems nelaimingų kituos kraštuos, sekant kasdieninį gyvenimą aplink mus, ypatingai šiomis dienomis kartojasi mintis: Koks laukus būtų žmonių gyvenimos, jeigu visur žmonių širdyse būtų tiek Kristaus dvasios, kiek šiomis dienomis gatvėse matoma gimimo prisiminimo ženklų.

Lengva yra duoti vienas kitam dovanėlę į ranką, tačiau yra gražiau ir vertingiau duoti šviesos spindulį žmogaus širdžiai. Visų audrų, pavojų lūkesčių sukūryje nėra didesnės žmonijai pagalbos, kaip visus suvesti aplink Kristų. Kristaus gimimo atminimas teprimena šią tiesą.

Visa širdimi linkiu visiems lietuviams malonių švenčių ir Dievo laiminamų 1962 metų.

Su meile jums visiems

Vysk. V. Brizgys.

Kun. Dr. Jonas Kubilius, S. J., sveikina visus „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojus ir visus Montrealio lietuvių šventomis Kalėdomis ir visiems linki laimingų Naujųjų 1962-trijų Metų.

MASINŲ FONDO VAJUS

Malonu konstatuoti, kad NL Masinų Fondo vajus vyksta toliau ir kad vis daugiau tautiečių prisideda ir įsijungia į vajų. Štai V. Alinauskas vieno subvimo metu gavo 3 šėrus; p. Balys, Radio ir Televizijos tar-

nybos (2646 W. 71-st St., Chicago 29) ne tik patys perka, bet ir stoja talkininkų gretose; miela pasakyt, kad Winnipegio Lietuvių Bendruomenės Apyl. valdyba taip pat, įvertindama spaudos svarbumą, iš savo kasos NL Masinų Fondo vajui nupirko šėrą.

✓ Remeikis Stasys, Montreal \$10.00

✓ Remeikienė Genovaitė, Montreal \$10.00

✓ Pažera Jonas, Montreal \$10.00

✓ Brazdžionis Balys (Balys Radio & Television), Chicago ... \$10.00

✓ X. Y. Z., Chicago, USA \$10.00

KLB Winnipegio Apylinkės Valdyba \$10.00

Viso per savaitę gauta \$60.00

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Mašinų F-de buvo \$ 7,255.00

Per savaitę gauta .. \$ 60.00

M. F-de dabar yra \$ 7,315.00

Fondui užplanuota \$15,000.00

Fondui dar trūksta \$ 7,685.00

Naujais talkininkais sutiko būti:

Balys Brazdžionis, Chicago, telefonas PR 8-5374.

Kavaliūnaitė Ada, Montreal, 4599 Montclair, Ave, tel. HU 6-1479.

Visiems vajaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsilepti daugiau tautiečių.

Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba.

lija, Indijos karo žygiu okupuota. Indijai pasidavė 30,000 Portugalijos karių ir provincijos gubernatorius.

— Jungtinės Tautos pasiūlė atnaujinti Alžyro derybas su Prancūzija dėl karo pailaujimo ir susitarimo.

— Indonezijos prezidentas - diktatorius Sukarno davė įsakymą kariuomenei pasirošti žygiui į Gvineją, kai Jungtinės Tautos siūlo derybas.

— Garsi Stalino laikais Rumunijos komunistė Pauker ir Luca bei Džordzesku, išmėsiš partijos, nors Pauker jau yra mirusi.

— JAV priėmė 55 balsais prieš 11 rezoliuciją, kurioje reikalaujama Tibetui laisvės.

— JTO priėmė skubią rezoliuciją, reikalaujančią eiti prie nusiginklavimo. Tam tikslui su daryta speciali komisija. Maskva tas derybas nutraukė.

— JTO priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad augštoji erdvė būtų išnaudojama tik taikių tikslų reikalam.

Maskva pasisakė prieš.

Nukelta į 8-tą psl.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Baigiant 1961-us metus

DIDELI IR REIKŠMINGI METAI, SUTEIKĘ LAISVĘ
DAUGELIUI PAVERTGŲJŲ. BET NE VISIEMS PA
VERGTIEMS IR KOLONIZMO JUNGŲ
VELKANTIEMS

Prie Naujųjų Metų slenkstis neišvengiamai tenka sustoti, pasišalinti prie praeitų metų ir pagalvoti apie ateitį, nes Naujųjų Metų slenkstis beprasmiškai neperžengiamas, nors laikas ir nežino sustojimo.

Žvelgiant į praėjusius metus, galima pasakyti, kad jie buvo reikšmingi daugeliu atžvigių. Juos galima pavadinti dideliais metais todėl, kad daugelis Afrikos tautų gavo laisvę ir nepriklausomybę. Tai yra didelis ir reikšmingas faktas. Tai galima laikyti pradžia kolonizmo galo. Jis neabejotinai teikia vilčių, kad kolonizmas visur, tai gi ir sovietijoje susilauks savo neišvengiamo galo. Tačiau negalima dar pasidžiaugti, kad Vakarų pasaulis būtų gerai su pratęs ir įsisąmoninęs kolonizmo panaikinimo svarbą, — todėl Vakarai kol kas kauba tikrai apie dalinį kolonizmo panaikinimą, kai ištikrųjų jau yra visiškai pribrendęs visiškai kolonizmo panaikinimas. Jo laukia ne tik Afrikos ir Azijos tautos, bet jo laukia ir Rusijos pavergtos ir kolonizuojamos tautos, kurių yra per 150. Viena graži šiose sūtemose prošaivė — Kanada, kurios vyriausybė pasižadėjo Jungtinėse Tautose iškelti visiško kolonizmo panaikinimo reikalavimą. Garbė už tai Kanadai!

Reikšmingas faktas taip pat astronautų paleidimas aplink Žemės kamuolį. Tai yra didelis mokslo ir technikos laimėjimas, didelis žmogaus pažangos faktas, įsisavinant gamtos jėgas.

Greta šių laimėjimų, yra ne mažų laimėjimų technikos srityje, kurie lengvina žmogaus gyvenimą, sudaro jam naujų patogumų, atpalaiduoja jį nuo sunkių fizinių darbų. Bet tai beveik ir viskas, ką žmogus yra laimėjęs praėjusiais metais.

Daugiau žmogus tikėjosi, bet nesulaukė, pralaimėjo. Jo viltys neradę užuotose daugelyje labai svarbių pozicijų.

Visus metus žmonija kankinasi dėl didžiųjų valstybių varžybų dominuoti. Jeigu Vakarų valstybės čia tikrai bando atsilaikyti, tai sovietija veržiasi pirmyn ir kovoja dėl pasaulinio dominavimo. Dėl to vyksta nesi baigiami karai Azijoje ir Afrikoje. Visur sovietinis totalizmas į jėgas pagalba siekia savo tikslų. Todėl veltui visus metus vyko derybos dėl nusi ginklavimo, veltui vyko derybos dėl atominių bandymų su stabdymo; veltui kalbamasi dėl karų sufaikymo. Šaltojo karo gi srityje Chruščiovas bus netesėjęs vieno tikrai Berlyno klausimus pastatyto ultimato, kad Vakarai iš ten išsi kraustyti. Karštus gi karus jis visur praėjusiais metais laimėjo.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Solidarumo mokesčio:
gavo iš apylinkių:

Vancouver	\$ 16.00	Rodney	10.00
Delhi	100.00		
Ottawa	19.20	Elta - Press, Romoje, aukų:	
Edmonton	20.25	Delhi	\$ 20.00

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

REIKALAS: LIETUVIŠKOS SPAUDOS PLATINIMAS.

Visoms K. L. B. Apylinkių Valdyboms. Aplinkraštis Nr. 27.

Jau pereinantis metais P. L. B. Kanados Krašto Valdyba savo aplinkraščiu Nr. 13, buvo pasiskelbusi š. m. sausio mėnesį — lietuviškos spaudos platinimo mėnesiu. Daugelis apylinkių ir ši Krašto Valdybos kreipinai nuoširdžiai atsiliepė. Pasišvenbę tam tautiečiai bėdėsi ir tas kuris, kurios lietuviškam laikraščiui ir lietuviškai knygai buvo uždrįtos. Tačiau, nevisos Apylinkės tai įvykdė.

Krašto Valdyba savo š. m. gruodžio mėn. 12 d. įvykusiame posėdyje vėl svarstė lietuviškų laikraščių ir knygų platinimo klausimą ir nutarė sekantių metų sausio mėnesį vėl skelbti lietuviškos spaudos platinimo mėnesiu.

Supraskime didžią spaudos reikšmę. Pasirūpinkime, kad kiekvienoje Apylinkėje neliktų lietuvių be lietuviško laikraščio. Paraginkime ir pagelbėkime ji užsiprenumeruoti. Kiekvienas lietuviškas laikraštis, kuris tik nepntaria Lietuvos okupacijai, mums yra brangus. Tačiau Apylinkių Valdybos yra prašomos dėti pastangų, kad kiek galint didesnis tautiečių skaičius užsiprenumeruotų Kanadoje leidžiamus savaitraščius „Nepriklausoma Lietuva“ ir „Lietuviškas Žiburius“, nes jie yra mūsų bendruomeninių idėjų puoselėtojai. Nepamirškime paraginti tėvus užsisakyti savo vaikučiams lietuvišką vaikų laikraštį „Eglutė“. Norintiems viena ar kitą laikraštį užsisakyti, tarpininkaujame, kad laikraščiai administracijos atsiųstų nemokamai keletą numerių susipažinti.

Pasirūpinkime, kad kiekvienoje Apylinkėje būtų vieta, kur galima būtų nusipirkti lietuviškų knygų, žurnalų bei laikraščių.

Nepriklausomaj Lietuvoj, drauge su švietimu ir ūkinės gerovės kilimu, regiami kilo ir lietuvių rašytojų išleidžiamų veikalų tiražai. Jei 1926 m. poezijos rinkinio spausdinom dar tik 800 egz., tai po dešimties metų jau mažoka būdavo 1500 egz. Ten gyviausias ir nuoširdžiausias lietuviškos knygos rėmėjas buvo jaunimas, kuris nariai savo rašytojų klausydavo ir jais tikėdavo. Vokiečių okupacijos metu, kada dėl po pierio stokos spausdinamų knygų tiražai buvo apriboti, ne poezijos, ne prozos, ne dramų veikalų, mes išpirkdavome 5000 egz. per dvi savaites! Tas pavyzdys tinka kiekvienai kitai vokiečių valdymo metais išleisti žinomo lietuvių autoriaus knygai. Dabar rusų bolševikų pavergtoje ir tremiamoje Lietuvoje lietuvių klasikų ir kitų rašytojų veikalai, kuriuose nėra sovietinės propagandos (kitai tariant, kur ji netaip jau ryškiai pasireiškia), leidžiami 25—30 tūkst. tiražais, ir tos laidos tuoj būna išperkamos. Vargdami tremtinių stovyklose, per metus laiko mes patys išgraibystavome lietuvių rašytojų poezijos ar prozos veikalų 5—6000 egz. O jau šiaurinėje Amerikoje (turime galvoje Kanadą ir J. A. V.) tie patys žmonės tų pačių rašytojų veikalų per keletą metų nenuperka net 300 egz. Teisingai rašytojas Santvairs

London	20.00
Windsor	10.00
Ottawa	14.00
Hamilton	20.00
Oakville	10.00
Edmonton	20.00
Viso	\$114.00

Oakville KLB apylinkės išd. A. Vaičieliūnas, siųsdamas 10 dol. Elta Press auką, rašo: „Iš kuklių mūsų išteklių siunčiu Tamstoms pašto perlaidą 10 dol. sumoje ir tikiuos, kad šis mažas įnašas prisidės prie to didelio darbo, kurį dirba gerb. kun. V. Mincevičius, Elta-Press biuletenio redaktorius“.

Būtime labai dėkingi, jeigu iki metų galo atsiskaitytų su KLB Krašto Valdyba ir atsiųstų savo aukas Elta-Press ir kitos apylinkės.

Pr. Rudinskas
KLB Krašto Vald. Iždininkas.

klausia: kas atsitiko su mumis? Argi mes esame tokie žmonės kurie tik mušami, niekinami ir prievartaujami griebiamės gelbėti savo kultūros vertybių? Ar sočiam, erdviam ir ištaigingam name jau negalima surasti menko kampelio lietuviškai knygai? Lietuvis rašytojas dar niekad nesikreipė ir, turbūt, niekad nesikreips į savo visuomenę, prašydamas išmaldos. Jo norai kuklūs ir maži: kad būtų išpirktas jo veikalas, kurį jis ne paveldintose sąlygose kuria, kad visi mes nors kiek ilgesnį laiką išliktume gyvi. Bet... šian dien Kanadoje ir JAV jau nėra lietuviškos leidyklos, kuri žikuotų be nuostolių lietuvišką knygą leisti.

Niekad šiaupus Atlanto gyveną lietuviai savo tarpe neturėjo tiek talentingų rašytojų, kiek šiandien jų turi. Ir vargu kada jie tokio derliaus galės sulaukti. Kai Lietuvoje lietuvių grožinė literatūra yra susinama, kai ten gyvenančiam lietuviui rašytojui tematika yra diktuojama, ir ta tematika šiuo laiku gali būti tik bolševikinio gyvenimo aktualijos, — tokiu sunkiu metu šio kontinento lietuviai, tautinės kultūros svarbą suprasdami, galėtų ir grožinės literatūros baruose gilius pėdsakus palikti, priešo daromas spągas užverti.

Šiomis mintimis vadovaudamosi Krašto Valdyba ir kreipiasi į Apylinkių Valdybas prašydama nuoširdžios talkos ir, taip svarbiame, darbe. Krašto Valdyba supranta, kad tai bus sunkus ir didelis darbas Apylinkėms. Sunku surasti pasišventusius žmonius, kurie sutiktų lankyti kiekvieno lietuvių namus. Tačiau, nepadėkime šio svarbaus darbo į šalį jo neprašė. Kai kuriose Apylinkėse dabar dar vyksta Šalpos Fondo paskelbtas aukų rinkimo vaju. Pagal vokime, gal galima tai sujungti, kad nereiktų kelis kartus varstyti tą pačią durų. Kiekvienoje Apylinkėje yra skirtingos sąlygos, todėl sunku Krašto Valdybai pasiūlyti vieną bendrą receptą visoms Apylinkėms. Todėl spaudos platinimo būdas, paliekamas kiekvienos Apylinkės Valdybai pačiai nusistatyti. Svarbu, kad šis lietuviškos spaudos platinimo mėnuo atneštų kiek galint geresnius rezultatus.

Su geriausiais linkėjimais
Stp. Kęsgaila,
Krašto Valdybos pirmininkas.
P. Lukoševičius,
Sekretorius.

REIKALAS: K. L. B. KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI.

Visoms K. L. B. Apylinkių Valdyboms. Aplinkraštis Nr. 28.
Ateinančiais metais baigiasi IV-sios K. L. B. Krašto Tarybos kadencija. Tarybos suvažiavimas įvykęs š. m. spalio mėn. 7—8 dienomis Toronte, pavedė Kr. V-bai įvykdyti naujos K. L. B. Tarybos rinkimus sekančių metų balandžio mėnesį. Ryšy su rinkimais pranešame:

1. Krašto Valdyba savo š. m. gruodžio mėn. 12 d. posėdyje, pasirėmdama Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų taisyklių 21 §, skelbia, jog rinkimai į V-ją K. L. B. Krašto Tarybą įvyks 1962 m. balandžio mėn. 29 d.
2. Krašto Valdyba savo š. m. gruodžio mėn. 12 d. posėdyje, pasirėmdama Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos Rinkimų Taisyklių 7 §, su darė Vyriausią Rinkimų Komisiją į kurią įeina: Pirmininkas — Jonas Adomaitis, Sekretorius — Adolfina Zubienė ir Nariai: Domininkas Norkeliūnas, Juozas Šiaušulis ir Ilennkas Adomonis. Komisijos adresas: Mr. J. Adomaitis, 591 Gerald St., LaSalle, P. Q. Telef. DC 6-7639.

3. Remiantis Kanados Lietuvių Bendruomenės Rinkimų Taisyklių 9§, Apylinkių Valdyboms pavedama iki 1962 m. sausio mėn. 20 dienos sudaryti Apylinkių Rinkimines Komisijas. Nukelta į 7-tą psl.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LIETUVOS BIUDŽETAS PARTIJOS PAREIGŪNAI I

1962 METAMS

KOLCHOZUS

(E) Sov. S-gos augščiausios tarybos sesija Maskvoje priėmė biudžeto įstatymą 1962 metams. Tuo pačiu patvirtintas ir Lietuvos biudžetas. Lyginant su 1961 metais šis biudžetas 3 2% didesnis. (1961 m. vietinis biudžetas: pajamos—547.560.000 ir išlaidos — 543.925.000 rublių).

Sesijoje kalbėję deputatai Paleckis ir Matulis nurodė, kad reikėtų padidinti asignavimus materialinės — techninės bazės sustiprinimui prie Lietuvos augstųjų ir techninių mokyklų, bendrojo lavinimo mokyklų statybai ir remontui. Sesija priėmė nutarimą padidinti Lietuvos biudžetines išlaidas 1.170.000 rublių.

SPAUDA KAIMUI RUSINTI

Lietuvoje vis daugiau peršama naujų žurnalų ir laikraščių, ypatingai daug dėmesio skiriama laikraščio rusų kalba „Selskaja žizn“ (Kaimo gyvenimas) išplatinimui Lietuvos kaime.

Laikraštis visų pirma skiriamas naujam partijos tikslui: rusų kalbos mokymui. Sniečkus nurodžius, kad rusų kalbos mokymas turi būti ypatingai išplėstas Lietuvos kaime, šis spaudos organas virto priemonė komunistų nutarimams įgyvendinti.

MIRĖ K. PREIKŠAS

Gruodžio 5 d. Vilniuje staiga mirė LKP centro k-to narys, Augš. Tarybos deputatas ir pastaruoju metu buvęs „užsienio reikalų“ ministeriu Kazys Preikšas. Jis buvo gimęs 1903 m. ir Lietuvoje vertinamas kaip vienas labiausiai atsidavusių komunistų. Komunistų veikloje jis jau reikšėsi 1918 m. Šiauliuose. Keletą kartų buvo kalinamas. Šiaulių ir kt. kareivių muose. Išėjęs kelerių metų „stažą“ Maskvoje ir kovojęs Ispanijoje. Nuo 1948 m. K. Preikšas buvo ministrų pirmininko pavaduotoju ir nuo 1961 m. — „užsienio reikalų“ ministru. Jis palaidotas Vilniaus karių kapuose („nuopelnai“ iškelti A. Sniečkaus ir kt.), o po nekreižio pasirašė 75 Lietuvos partiniais. Sovietiniui ipročiui paskelbtas ir gydytojų su sveikatos apsaugos ministro pavaduotoju priešaky pranešimas apie mirtį. K. Preikšas mirties proga pareiškė užuojautą Sovietų S-gos užsienio reikalų ministerijos kolegijai ne tik Lietuvos „vyriausybę“, bet ir „užsienio reikalų ministerijai“.

JUOKDARIAI...

S NOVYM GODOM — SU NAUJAIS METAIS...

Paleckis: Sveikas, Antanai! Pozdravliau s novym godom!
Sniečkus: S novym, s novym... O čia mus ėda dar senieji...

Paleckis: Kas yra tau, Antanai? Ko toks nepatenkintas? Ar dar vodikos neragavai, ar dar neprašovei?...

Sniečkus: Broleli, kaip mus Nikita praplovė!... Po tokio plovimo jau nebesinori kitokių plovimų.

Paleckis: Aš tai jau išmėčiau šmičkę už kalnieriaus...

Sniečkus: Ką tu, Justinai, manai!... Tau niekas nesvarbu. Tu prie visokių kultūr prisitai kai. Bet man, senam bolševikui, pripratusiam prie kieto Stalino kulto, vykdžiusiam jį, kaip man dabar prisitaikyti prie nukultinimo?!

Paleckis: Nenusimink, Antanai. Mūsų šlovingoji partija prie kiekvienos padėties susiranda. Ji prie visko prisitaiko. Jai nėra padėties be išieities. Kaip gyvatė numeta skūrą ir kitą užsiaugina, kaip ir tu, Antanai...

Sniečkus: Lengva tau piepti. O mane, štai, Tilvytis tilviku aprėkė, Šimkus apšumijo, Korakas... O Matulis, kad tu matytum — žiūri akis išsketęs, kaip rupūžė ir tyli... Tarytum sako: Tu gi, Sniečkau, prakeik

Lietuvos kp centro komitete partiniai, sovietiniai ir žemės ūkio organų vadovaujantys darbuotojai svarstė žemės ūkio išvystymo 1962 metais klausimus. Pasitarime kalbėję Sniečkus ir žemės ūkio ministras Valinskas pareiškė, kad būtina kaimo darbo žmones supažindinti su partijos 22-jo suvažiavimo nutarimais.

Didelė partinių veikėjų ir propagandistų grupė jau išvyko į Lietuvos rajonus. Ekonomistai, planuotojai ir žemės ūkio specialistai vietoje curės padėti kolchozams sudaryti naujus padidintos gamybos planus ateinantiems metams. Pagal šiuos planus turi būti žymiai padidinta grūdų, mėsos ir pieno gamyba.

GEDVILAS — NUSIPEL NĖS KULTŪROS VEIKĖJAS

Sovietinės Lietuvos Augščiausios Tarybos prezidiumas paskelbė įsaką, kuriuo Gedvilui suteikiamas nusipelniausio kultūros veikėjo garbės vardas. Įsaką pabrėžiama, kad šis vardas suteiktas už „didelius nuopelnus vystant lietuvių socialistinę kultūrą ir ilgametę aktyvią visuomeninę — politinę veiklą“.

NAUJI GAMINIAI

(E) 1962 metais sovietinės Lietuvos prietaisų gamybos pramonė turės pradėti gaminti 30 naujų konstrukcijų. Šis skaičius žymiai prašoka ankstesnių metų gamybą.

Sekančiais metais bus pradėta gaminti lietuviškos konstrukcijos elektroninė skaičiavimo mašina „Rūta“, kuri turės didelį pajėgumą ir puslaidiunkius mazgus. Nors Vakarų šalyse puslaidiunkiai jau seniai labai plačiai naudojami radiotechnikoje ir elektronikoje, tačiau Lietuvoje jie bus panaudoti pirmą kartą. Naujoji mašina konstruktorių planais per sekundę turės atlikti 1600 sudėties ir atimties bei 40 daugybos ir dalymo operacijų.

Kauno radio fabrikas numatė sekančiais metais išieisti naujas magnetolas (radio imtuvus, elektrinio patefono ir magnetofono derinį) „Aidas“ ir „Vai va“. Iki šiol Sovietų Sąjungoje tai vienintelis fabrikas, gaminantis panašaus tipo radio aparatus.

Aukodami šalpai padėsime atieities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbingų lietuvių.

Mandrappypkis.

Sniečkus nusiaplana kruvinas liaudies krauju rankas

Vilniuje leidžiamo okupanto oficiozo „Tiesos“ 1461 metų lapkričio 19 dienos Nr. 272(5712), Lietuvos kompartijos sekretorius Antanas Sniečkus, kuris visą laiką buvo Stalino rėmėjas ir garbintojas, dabar, kai tirono jau nėra ir kai Stalino vietą užėmė Chruščiovas, dabar jau nusiaplana rankas. Bet plaunasi rankas bolševikiškai suktai. Sniečkus suktai negu Chruščiovas bėdą suveržia Stalinui, bet visas žudynes sumažindamas iki minimumo suveda mas į 1937—1938 metus, kai Stalinas juk viešpatavo nuo Lenino mirties, ir kitais metais to vadinamojo „represavimo“ buvo daug daugiau, negu 1937—1938 metais. Šiais metais buvo išskirti tikrai sovietiniai ponai, o juk ne po jų buvo išskirsta šimtus kartų daugiau, ypač kai Stalinas, padedamas Chruščiovo, vykdė kolchozinimą, — tada buvo išžudyta milijonai ūkininkų ir darbininkų. Bet nei Chruščiovas, nei Sniečkus to ir neužsimena. Viena ir Chruščiovo ir Sniečkaus pasisakyje yra gera, kad jie galų gale pripažino, jog komunistinis despotijos režimas išžudė daugybę žmonių.

Štai ką kalba Antanas Sniečkus:

Draugai!

Kaip žinoma, XX suvažiavime buvo atskleisti kai kurie Stalino piktnaudžiavimo valdžia faktai, šurkštūs socialistinio teisingumo pažeidimai asmenybės kulto laikotarpiu.

Partijos įvykdytos priemonės asmenybės kultui ir jo padariniai likviduoti palietė visas gyvenimo puses.

Frakcinė antipartinė grupė,

kuriai įėjo Molotovas, Kaganovičius, Malenkovas, Vorosilovas, Bulganinas, Pervuchinas, Saburovas ir prie jų prisijungęs Šepilovas, stoji prieš lenininę partijos kursą, išreikštą partijos XX suvažiavimu.

Jie pasisakė prieš sprendimą „neatidėliotinų uždavinių, kaip plėšinių įsisavinimas, pramonės ir statybos valdymo pertvarkymas, šalies visuomeninio gyvenimo demokratizavimas, tarybinių žmonių gerovės pakilimas. Jie aršiai priešinosi sąjunginių respublikų teisių išplėtimui, iš esmės reikšdami nepasitiekimą nacionalinių respublikų kadrųms.

Frakcionieriai visokeriopai trukdė išaiškinti piktnaudžiavimo valdžia faktus asmenybės kulto laikotarpiu,

bijodami asmeninės atsakomybės už savo nusikaltimus. Jie norėjo užgrobti „vadovavimą“ partijoje ir šalyje, nukreipti partiją, šalį nuo lenininio kelio, norėjo grįžti prie asmenybės kulto laikotarpio politikos ir vadovavimo metodų.

Centro Komitetas, visa mūsų partija, visa tarybinė liaudis davė ryžtingą atkirtį antipartinėi grupei. TSKP CK Plenumas 1957 metų birželio mėnesį ryžtingai demaskavo ir idejiškai sutriuškino antipartinę grupę.

XXII suvažiavimo delegatai labai šiltai ir su dideliu dėkingumu kalbėjo apie milžiniškus partijos Centro Komiteto ir asmeniškai draugo Nikitos Chruščiovo nuopelnus partijai ir liaudžiai, demaskuojant ardo mają skaldytojišką antipartinę

grupės veiklą ir pasmerkiant asmenybės kultą.

XXII suvažiavime buvo atskleista daug naujų faktų,

rodančių, kad Stalinas rimtai pažeidinėjo lenininius priesaikius, lenininius vadovavimo principus, piktnaudžiavo valdžia,

kaip buvo taikomos masinės represijos

prieš sąžiningus tarybinius žmones. Suvažiavimo delegatai su skausmu kalbėjo apie daugelį žymių partijos ir valstybės veikėjų, kurie buvo be jokios kaltės represuoti.

(Kokia suktą kalbą — „represavo“. Nesako tiesiai — žudė, korė, šaudė, nukankino, bet „represavo“... Red.).

Atsižvelgdamas į visa tai XXII suvažiavimas vieninai pripažino netikslingumą toliau iškvičyti Vladimirui Lenino mauzoliejuje karstą su Stalino kūnu.

Stalino karstas buvo išneštas iš Mauzolejaus ir palaidotas prie Kremliaus sienos.

Jau po 1957 metų birželio Plenumo išaiškėjo, kad asmenybės kulto laikotarpio Molotovas, Kaganovičius, Malenkovas buvo įtartinėjimo ir nepasitikėjimo aplinkos sudarymo iniciatoriai, šurkščiausiai pažeidinėjo leninines partinio gyvenimo normas ir revoliucini teisingumą,

sankcionuodavo nekaltų žmonių suėmimą ir sušaudymą.

TSKP Centro Komiteto ataskaitoje ir daugelio delegatų pasisakymuose buvo pažymima,

kad Molotovas, Kaganovičius, Malenkovas ir Vorosilovas yra asmeniškai atsakingi už daugelį masinių represijų geriausių partijos ir valstybės kadrų atžvilgiu.

Ryšium su visų šių faktų atskleidimu daugelis XXII suvažiavimo delegatų nurodė, kad Molotovo, Kaganovičiaus, Malenkovo padaryti sunkūs nusikaltimai partijai ir liaudžiai yra nesuderinami su jų tolesniu bu-

vimu TSKP eilėse.

Sunkias klaidas padarė ir drg. Vorosilovas. Kartu su tuo kaip parodė baigiamajame dyje drg. Chruščiovas, Vorosilovas suprato, kad jis nuejo su tais, kurie stoji prieš partiją, ir jis pasmerkė antipartinę grupę veiksmus, pripažino savo klaidas. Tuo jis kažkuriuo mastu padėjo Centro Komitetui. Drg. Chruščiovas pareiškė nuomonę, kad drg. Vorosilovas „kartu su mumis aktyviai kovos už mūsų partijos reikalą“.

XXII suvažiavimas visiškai pritarė Centro Komiteto įvykdytoms ryžtingoms priemonėms demaskuojant ir idejiškai sutriuškinant antipartinę grupę. Visos partijos vardu

suvažiavimas pasipiktinęs pasmerkė ardomąją antipartinę frakcinę veiklą.

kaip nesuderinamą su lenininio partijos vienybės principu.

Tenka pasakyti, kad asmenybės kulto laikotarpiu buvo kilę rimti sunkumai ir Lietuvos Komunistų partijos veikloje.

Lietuvos komunistų partija išauklėta marksizmo — leninizmo idėjų ir visiškai pasitikėjimo VKP(b), Tarybų šalimi dvasia, visiškai pritarė KVP(b) priemonėms kovojant už socialistinę statybą, visiškai pripažino teisingumą jos generalinę liniją statant socializmą ir ryžtingai kovojanti prieš buržuazinę valdžią Lietuvoje.

(O tai ir buvo Stalino laikais. Red.).

Tačiau

savavaliavimas plačiai paplitęs 1937—1938 metais,

padarė labai didelę žalą Lietuvos komunistų partijai.

Savavaliavimo aukomis tapo eilė žymių Lietuvos Komunistų partijos veikėjų, gyvenusių Tarybų Sąjungoje. Dabar jie reabilituoti.

Kiek vertingų kadrų būtų turėjusi Tarybų Lietuva, jeigu netos Stalino asmenybės kulto laikotarpio nevaržomai siautėję šių nusikaltėlių intrigos.

Fabrikudami dirbtinius kaltinimus,

priešai tiesė savo nešvarias rankas ir į Lietuvos komunistų partijos kadrus, veikusių pogrindyje, sėdėjusių fašistiniuose kalinimuose. Skleisdami nereikalingus įtarinėjimus, jie mėgino sukelti savitarpę nepasitikėjimą Lietuvos kompartijos vadovų, jų darbuotojų tarpe.

Likviduoti asmenybės kulto padarinius buvo gyvybiškai svarbu mūsų partijai.

Likvidavus asmenybės kultą, žmonės pasijuto ramūs. Jie atskleidžia vis didesnes galimybes ekonomikai ir kultūrai toliau kelti, naujiems laimėjimams komunistinėje santvarkoje pasiekti. Visa tai užtikrina teisinga mūsų partijos, jos lenininio Centro Komiteto su draugu Chruščiovu priešakyje politika.

(Jei žmonės dabar pasijuto ramūs, tai visai ramūs jie galės būti tikrai panaikinus tironijos režimą. Red.).

pro šlapią audeklą, kaip įsitempė jos raumenys.

— Kostai! — sušuko ūmai Viktorija, verždamosi iš jo glėbio. — Pašėlot jūsi... — Vanduo pirmėkė jos drabužius, baltiniai lipte prilipo prie kūno, vis naujos lietaus čiurkšlės skverbėsi į plaukus, sruvenų per kaklą, skruostus, kaklą, bet ūnai nejuoto vandens. Žaibai tviskė vis dažniau ir dažniau, griaustinis riaumojas jau be paliovos, atrodė, kad audrai nėra nei pradžios nei galo, bet Viktorija nejuoto audros. Ji tik juto, kad štai svietimas nemylimas žmogus bando ją pajungti sau, ir juto pasišlykštėjimą, ir juto sielvartą, ir juto nevilgtį, ir dar begalinę neapykantą. — Gerai, kad jūs priminėte man Adomą, kaip tai gerai, — rinktelėjo ji, bet joks garsas neišsprūdo iš jos lūpų. Tada ji ėmė šauktis pagalbos, bet aplink dundėjo, maurojo, kaukė, užė, virė, ir ji jau nebesuprato, ar ji šaukia, ar tik nori šaukti.

— Rėk kiek nori, — prašvokštė Kasperūnas. — Rėk kiek tikrai nori. Nagi rėk! Rėk!

— Negirdžiu jokio moteriško balso, — tarė vienerankis vyras savo draugui. Jis ramiai čepšėjo pypkutę, kartais nubraukdamas rankove užtritusį ant veido lašą. — Kaip gerai, kad vykdomasis komitetas dar nenugriovė tos pasiūrės. Kur gi mes būtume pasislėpę per tokį štomą, ką? — Jo klausia vėl įsitempė, norėdama išgirsti kažką daugiau negu audros siautėjimas. — Tau tik pasigirdo. Per audrą visada kas nors girdisi. — Jis vėl patraukė dūmą, bet jį tabaką, matyt, pateko vandens lašas, ir pypkė vos smilko, nenorėdama įsidedgti.

— Palūkėk. Aš vėl girdžiu. Aiškiai girdžiu. — Nedi delio ūgio brunetas išsoko pro pasiūrės duris į lauką. Viena rankis išskubėjo paskui jį.

— Dabar girdžiu ir aš, — tarė vienerankis. Žaibas nušvietė jo rusvą barzdą ir augstą stuomenį. — Nemaniau, kad

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

KODĖL NEDALYVAVO KANADIEČIAI?

Pirmosios Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės buvo JAV Padėkos Dienos savaitgalio įvyje ir sutraukė gražų būrį dalyvaujančių gerbėjų. Jas lėmėjo čekagietis A. Tautvaišas, daugelį kartų laimėjęs Illinois ir Čikagos m. meisterio vardą.

Po šių pirmenybių, JAV lietuviškojo spaudos pasirodė straipsniai ir komentarai, apgailestaujant nedalyvavimą Kanados šachmatininkų, kaip buvusio Kanados meisterio iš Hamiltono P. Vaitonio, Montrealio meisterio Igno Žalio ir kt.

Deja, prie geriausių norų kanadiečiai pirmenybėse dalyvauti negalėjo, nes šachmatų vado parinktoji data (JAV padėkos dienos savaitgalis) neduoda galimybės išvykti beveik keturioms dienoms į pirmenybes, kadangi darbo sąlygos beveik visiems kanadiečiams nuleidžia pasiliuosuoti iš darboviečių. JAV lietuviai beveik neatkreipė į tai dėmesio, parinkdami tik sau patogų laiką, vėliau spaudoje net ir pabardami kanadiečius už jų neatvykimą. Tačiau, kad „ožka būtų sveika ir vilkas sotus“, kodėl nepasirinkti tokio laiko, kuris būtų tinkamas ir JAV ir Kanados lietuviams, surasti tokį „auksinį centrą“ — vietovę, kuri būtų netolima Čikagai, New-Yorkui, Bostonui, Torontui ir Hamiltonui? Tokiu būdu, galėtų dalyvauti didesnis skaičius žaidėjų ir nereikėtų „lietuvių griaučių asarų“, kad į pirmenybes neatvyktų Kanados lietuviai.

Reik tikėtis, kad ateinančiais metais pirmenybėms Toronte, bus parinktas ir tinkamas laikas.

SMEIZIMO ČEMPIONAS.

Vilniškis Tėvynės Balsas, jau ne vieną kartą puolė šio smėizmo vedėją, už Lietuvos sportinio gyvenimo objektyvią apžvalgą. Po trumpos tylos, štai ir vėl pasirodė V. Krivicko straipsnis „Nesąmonių čempionas“, kuria me autorius mėgina įvairiais būdais apšmeižti NL sporto sk.

būdais apšmeižti NL sporto sk. vedėją, apšmeižti N. Lietuvos lietuvių sportinį gyvenimą, iškeldamas į pačias viršūnes dabartinės Lietuvos sportinius atsimimus. Nurodė, kad Amerikos lietuvių pagelba buvo iskovas Europos krepšinio čempionatas (taip, bet jie buvo lietuviai!), autorius pradeda „į padanges“ kelti pavergtos Lietuvos pasekmes ir čia pat... prie jų skulpta, nes nurodė 100 m. bėgimo laiką — 10,5 sek. ir palyginęs su pasaulio rekordais, jis džiaugiasi, kad po dvi dešimties metų, jis sumažėjo 0,3 sek. Tačiau, kodėl autorius nenurodo pavardės to „lietuvio“? Be abejo, jam yra gėda prisipažinti, nes Lietuvos (tu rių omenyje dabartinės) rekordas priklauso mūsų Tėvynės kolonistui Rusinov'ui, kuris pa gyvenęs keletą metų „nažoje Europos Amerikoje“, šiandien jau dalyvauja įvairiose varžybose už... Latviją. O kiek tokių „Rusinovų“ Lietuvoje šian dien yra Šimtai tūkstančių!

Ir kad V. Krivickui lengviau būtų surasti jų pavardes, patariu jam į rankas paimti vilniškio „Sporto“ lapkričio 18 d. nr., kur pirmame puslapyje štai kokios pavardės figūruoja Lietuvos tinklinio vyrų komandoje, dalyvaujančioje S. S-gos pirmenybėse: Artamonov, Kuznecov, Arba, Grikiškio fabriko sunkumų klnotojai, arba... Ach, ką ten bekalbėti, visose Lietuvos gyvenimo srityse ne trūksta įvairių „ovų“, netrūksta jų ir sportiniam gyvenime.

Be abejo, kaip ir visuomet, taip ir šį kartą, Tėvynės Balsas vėl stumia į priekį Europos meisterius, (Šociką, Jukną, Bagdanavičių, Kareckaitę) Helsinkio, Komos ir Melbourno olimpiadų sidabro ir bronzos medalių nugalėtojus tvirtindamas, kad Lietuvos „buržuazinėje santvarkoje, tokių pasekmių nebūtų atsiekti, kad Lietuva sportininkai yra žinomi vi

sam pasaulyje ir t. t. ir t. t. Tik kas! „aiškiaragis“ tas V. Krivickas! Ne tik numato visus įvykius dvidešimčia metų į priekį, bet taip pat tarptautinėse sąjungose ir jų išleistose oficialiose statistinėse varžybų lentelėse, šalia pavergtos Lietuvos sportininkų pavardžių ir įrašo USSR jis „mato“... Lithuania, Litauen ar kt. kalbom įrašytą Lietuvos vardą. Vargšas, tikrai vargšas tas V. Krivickas! Jis nori laisvuose kraštuose gyvenantiems lietuviams apdumti akis kartu užmiršdamas, kad jie skaito įvairią spaudą, perka tarptautinių sąjungų leidžiamus, kuriuose niekur neranda Lietuvos vardo, nes šalia lietuviškos pavardės, figūruoja tik... USSR! Iš savo turtingos sportinės literatūros, čia pat ant stalo turiu 1960 m. išleistą „Olympische Spiele 1960“ leidinį, kuriame 246 psl. rašoma: (ver timas iš vokiečių kalbos) „Dainai Zatopkavi pavyksta tūmu pu, bet gražiai rankos patraukia 53,78 m metimas, kuris į pastato į antrą vietą prieš rusų (mano pabraukta) Kaledienę“. Dar toliau. Nurodant šiuos metikų sąrašą, bronzos medalis Romos olimpiadoje už dėtas Kalėdienei, prie kurios įrašyta ULSSR. Eikime dar toliau (juo labiau, kad V. Krivickas vis giriasi Lietuvos laimėjimais po antrojo karo įvykusios olimpiados), į 169 psl., kur dvejetainiai baidarių varžybose Rudzinskis ir Golova čėv laimėjo vėl USSR bronzos medali! Tad, kur ta Lietuva, kur Lietuvos vėliava tarptautinėse varžybose, kur Lietuvos vardas olimpiadinių dalyvių tarpe, kur taškai Lietuvai, lai mėti pavergtų brolių? Nėra, nes viskas eina į vieną aruodą, į vieną rusų katilą, kurio vardas yra S. S-ga. Nėra reikalo nei Krivickui, nei Vaitkūnui su širvydu klaidinti laisvojo pasaulio sportininkų ir imtis šmeižtų. Lazda turi du galus.

Patariu augščiausiai minėtiems asmenims, Maskvos Pravda ir Izvestijoms parašyti straipsnius, nurodant prekių trūkumą Lietuvoje, kadangi ir su sporto daromos įvairios kombinacijos, jų trūkumui papildyti.

To įrodymui, talpiname š. m. gruodžio mėn. 2 d. vilniškia me „Sporte“ tilpusį straipinį, pavadintą „Susipratęs elementas“.

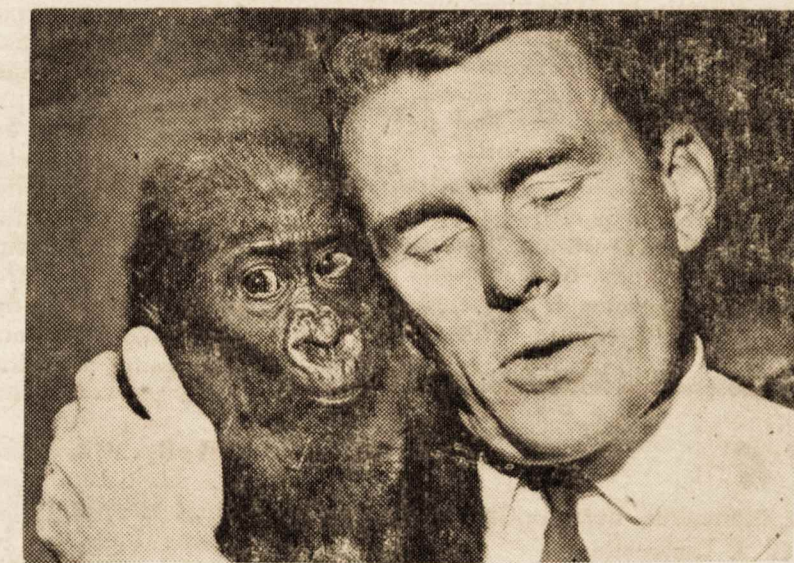
K. Baronas.

SPORTAS TORONTE

— „Vyčio“ moterys nugalėjo Orphans 29:25, bet pralaimėjo prieš B-A 35:37. Komandoje žaidė Auskytė, Balsienė, Radzevičienė, Rutkauskaitė, Kasperavičiūtė, Simonaitytė, Uogintaitė, Prunskytė ir Žolpytė.

— CYO lygoje „Vyčio“ mergaitės laimėjo prieš OLPH 28:9. Komandoje žaidė Jonykaitė, Krumnaitė, Renkauskaitė ir Kybartaitė.

— „Vyčio“ berniukai pralaimėjo „Aušrai“ 11:36.

Congo gimusi gorila apgyvendinta Grandby, Que. zoologijos sode. Nuotraukoje su Steve Bloomer CBC-televizijos programoje „This Living world“.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

55.

— Palydėkite mane iki namų, — tarė Barvainienė. — Man baisu vienai eiti.

— Iki namų jūs nenuesit. Sutirpsit pakeliui kaip ledinukas. Ir aš praskysiu kompanijos dėlę. Ir taip jau tirpstu.

— Tai aš eisiu viena.

— Eikit. Na, eikit. Kodėl gi stovit? Matot, net Kasperas geriau už vienumą. O aš ne toks jau gyvulus, kokių mane laikot. Štai Barvainis jau Klaipėdoje, o ryt-poryt jis atvyks ir į Palangą. Žinios tikros. Ką? — Naujas perkūno dūžis, toks artimas, kad Viktorija net susigūžė; Kostas tyliai su sijuoė. — Kai gyvensit pati viena, perkūnas be paliovos daužysis. Tai kas geriau — Barvainis ar aš? Kiekvienu atveju, prisiminkit, kas parašė skundą prieš Adomėną. Prisiminkit, madam. Ir kas iš to išėjo. Viktorija, kur jūs einatė Viktorija!

Naujame žaibo tvykstelėjime sušvytėjo bėgančios Viktorijos stovykla. Kasperūnas puolė iš paskos. Atviroje vietoje lietus pylė nepaliaujama čiurkšle; ten, prisiglaudus prie medžio kamieno, jis sruveno pro lapų properšas.

— Neikite kartu su manim, prašau jūsų, — Barvainienės balsas praskambėjo maldaujamai. — Aš grįšiu viena. Palydėkite mane. Prašau.

Kasperūnas bandė sulaikyti ją už rankos, bet ranka priešinosi. Net pro nepaliaujamą lietaus šnarėjimą girdėjosi staugus Viktorijos kvėpavimas. Ji pavargę ir jau nebebėgė, tikėjo smulkiu žingsniu. Kostas pastvėrė ją už pečių ir pajuto

toks greitakojis, negaliu nė pavyti. Klausyk, genijau, ar tavo paletėje atsiras daug nutapyti medžius per tokią audrą? — Jis užduso nuo greito bėgimo, ir žodžius šaukė perrekdamas griaustinį, tarytum mikėdodamas. — Aš tave užtikrinu, kad to kio spalvos iš viso gamtoje nėra. Ar teisinga kryptimi mesneriam? Aš vėl nie-eko negirdžiu. Klausyk, kaip manai ką grafi darė toje pasiūrėje? Tur būt, ji buvo skirta baudžiauninkams. Ei, ar tu mane girdi? Tai kam gi aš tada čia plėšausi?

XXXV

— Štai ir po lietaus. Ir po visos audros, — tarė vienerankis. — O ką gi jūs ruošiatės daryti?

— Eiti, — atsakė Viktorija. Ji kaip tik siekė savo drabužių, padžiautų ant šalimais sustatytų kėdžių. Supamas krės las, kuriame ji sėdėjo, nuo jos judesio vėl ėmė linguoti.

— Drabužiai juk neišdžiūvo, — pasakė brunetas. — Išgersite dar karštos arbatos?

— Ačiū, jau užtenka. Ir drabužiai jau beveik išdžiūvo.

— Nuo tokio „beveik“ jūs gausit plaučių uždegimą.

— Niūriai pareiškė brunetas. — Nors ir taip, tur būt, gausit. Konako neragaujat kategoriškai?

— Kategoriškai.

Su brunetu Viktorija kalbėjo rusiškai, su vienerankiu — lietuviškai. Bruneto akcentas buvo blogas, nerusiškas, o ir žodžius jis rinkosi sunkiai, kartais ilgėliau pagalvodamas.

— Jeigu jau toks žodis, kaip „kategoriškai“, — tarė vienerankis, — tai leiskit, vis dėlto paklausti, ar jūs tikrai nežadate pranešti apie įvykį milicijai?

— Nežadu. Klausyk, palikim tą reikalą ramybeje. Suk tai aš nukentėjau, ne jūs, man ir spręsti. Pagaliau aš ir nenukentėjau... Jūsų dėka, žinoma.

Dail. Mikėnas apie Paryžių ir modernųjį meną

Skulptorių J. Mikėną, dabartinį Meno mokyklos Vilniuje profesorių, Lietuvos okupantas, kaip matyti iš čia dedamojo straipsnio, buvo išleidęs pasižvalgyti į Paryžių, žinoma, ne vieną, bet su tinkama palyda. Sugrįžęs į Lietuvą, J. Mikėnas parašė į sovietinį laikraštį „Literatūra ir Menas“ straipsnį, kurį čia išties ir perspausdina. Kas šiame straipsnyje yra paties Mikėno ir kas yra kaip būtina duoklė okupacijai ir jos režimui, skaitytojai patys matys ir atskirs. Šito nereikėtų ir minėti, jeigu J. Mikėnas negultų ant šito punkto. O juk tuo gulimu jis kaip tik yra priverstas teisinti tą, ką jis puola „buržuaziname“ pasaulyje, kai faktinai J. Mikėnas gi neturi laisvės kūrybos sąlygų, ką straipsnį baigdamas ir pasako, kad 22 kom. partijos suvažiavimas dailininkus įstaitė ir rėmus, iš kurių jiems nevalia nei bandyti pasitraukti. Tegul Vakarose yra ir mados, žinoma, yra ir menkavertystės faktų. Bet, to nenuginčys nei J. Mikėnas, kad čia dailininkas, kaip ir kiekvienas kitas menininkas, kuria laisvai — ir kūrybos formos ir temas pasirenka savo laisva valia, o ne taip, kaip sovietinės diktatūros vergijoje dirbantis menininkas, kurį, kaip pažabotą arkli, valdo ta „šlovingiausioji“ partija.

„MENO ISPARDAVIMAS“

Kai pavasarį grįžau iš kelio nes po Egiptą ir manęs paklausė, kokią šalį norėčiau aplankyti ateityje, aš nedvejodamas atsakiau — Prancūziją. Man labai norėjosi dar kartą pamatyti tą neramų kraštą, jo prašmatnią sostinę, kurioje beveik prieš 30 metų gyvenau, mokiausi, kur, kaip sakoma, išvaikščiojau visą gatvę, aikštę ir ožl varai, išstudijuoti meno paminklai, garsūsis Luvras ir kiti meno muzėjai. Man, iš provincijos lauk, Kauno apylinkių, tuomet daug ką davė Paryžius, įžymūs skulptoriai — mano buvę mokytojai Š. Despio, M. Žimonas; aš žavėjau garsių prancūzų skulptorių E. A. Burdelio, A. Majačio ir kt. darbas.

Ar beverta sakyti, kad Paryžiaus, šio veržlaus, išpūdingo didmiesčio, laikotarpis paliko mano gyvenime gana ryškių pėdsakų, kad jis susijęs su tam tikrais studentiškais sentimentais, meninio gyvenimo romanika?

Ir štai po daugelio metų aš vėl — ketvirtą kartą — Prancūzijoje. Mūsų turistinė tarybinių dailininkų grupė (jose keletą lietuvių) buvo nedidelė, judri, ir mes daug kur suspėjo me, nemaža pamatėme. Mano „maršrutas“, tiesa, neretai skyrėsi nuo kolegų, nes jiems čia viskas buvo nauja ir nematyta, a mane labiau domino pasakoti mai, nauji reiškiniai, moderniojo meno galerijos.

Man, pavyzdžiui, tuoj krito akis begalinis įvairiausių paliko Junesko rūmai, didelė saulio markių mašinų srautas. Suprantama: didmiestis lieka didmiesčiu, mašinų ir tada Pa

ryžiuje netrūko, bet dabar ju tiek „priviso“, kad, neužtenkant garažų, jos tirstai nutopia gatves, krantines, perėjimus, su darydamas miesto architektūrinį veidą, užgriozdindamas jį ir paverdamas miestą milžinišku autoparku.

Paprastai mūsų turistai, rašydami savo kelionių įspūdžius, kone visada atkreipia dėmesį į nešvarą užsienio požeminiuose traukiniuose ir stotyse. Tikrai, mačiasiam puikų Maskvos metro, — tik užsienio požeminiai traukiniai palieka prastą šį pūdį. Ne išimtis ir paryžiškis; jis ir šiandien toks pat nešvarus, nevalyvas, koks ir buvo išlikęs mano vaizduotėje. Iš to kio traukinio skubi kuo greičiau išbėgti, nes — prie viso to — akis dar bado įkyria reklama nukabinėtos sienos. Meniniai plakatai čia tarsi neegzistuoja, — tik reklama, antmeniška, utilitarinė reklama, štai pa jungta bizniui, prekybininko skoniui.

(J. Mikėnas čia nušnekėjo pasirovui. Faktinai gi Paryžiaus požeminis nepalyginamai su Maskvos yra tikrai patogus, atitinkas savo paskirčiai. Į požeminį traukinį žmogus eina su siseikimo tikslais, ne meno galėsi žiūrėti. Ir Maskvoje niekas nežiūri stočių išpuošimo. Visi, kiek pajėgdami, bėga greičiau iš požeminio. Tiesa, Maskvoje reklamų nėra, bet kad ji neturi nieko ir reklamuoti... Rea.)

Gana nekokį įspūdį man paliko Junesko rūmai, didelė daržinė, kažkoks bedvasis statinys. Rodė mums ir tuose rūmuose esančią naują Pikaso

drobę. Pasakoja, jog paprašytas paaiškinti naująjį darbą — spalvinius plėmus ir linijas — autorius atsakęs, jog ne jo reikalas aiškinti turinį... Mes visi gerbiame Pikaso, vertiname jo kūrybą, tačiau, tur būti, mekas nenupeigs jos prieštaravimo ir nelygumo.

(J. Mikėnas apie Pikaso bi jo pasakyti atviresnį žodį, nes Picasso buvo Stalino favoritas, apdovanotas jo premija. O Pikaso daugelis darbų — niekam verti. Red.)

Mano atmintyje prancūzas, o ypač paryžietis, visada asocijuodavosi su gyvenimu, sąmojumi, humoru, mandagumu. Turbūt, ir daugelis skaitytojų, kuriems ir neteko būti Prancūzijoje, iš įvairių kelionių aprašymų turi susidarę panašų vaizdą apie prancūzus. Nežinau, gal aš ir klystu, tačiau man rodosi, kad tokia tradicinė charakteristika šiandien jau beveik visai tinka. Vaikščiodamas Paryžiaus gatvėmis, aš stebėjau žmones, kalbėjau su jais, seniau išgelvėti į jų sielą. Jie kaip ir anksčiau mandagūs, taktiški, gyvi — tie brožuai, matyt, jau įaugę į prancūzų kraują. Tačiau mažai juose beliko to grakštaus, nuosirdaus links mumo, dažno piliečio veide matyti kažkoks prislėgtumo, ne tikrumo šėšelis.

(Netikrumui yra pagrindo, kai Chruščiovas nesiliauja atominių megatonų bandymus. O ar J. Mikėnas labai tikras ateitimi? Red.)

Prancūzijos liaudis pastaraisiais dešimtmečiais daug pergyveno ir iškentėjo. Prancūzijos žemę trypė hitlerininkai, mrisiškai šaudė patriotus, paskui vėkaro sekė nesibagianti misitry kabineto krizė, franko infliacija, kolonijiniai karai, karinės avantūros... Daug metų vyksa plėšikiškas karas Alžyre, siuteja „ultros“, sproginėja bombos Paryžiuje. O prie vis to — karinė psichoze, NATO bundesvero gaujos Prancūzijoje. Argi tai nuostaba, jei prancūzų darbo žmonių veiduose iškaitai susirūpinimą ir netikrumą?

Paryžiuje mes matėme daug inteligentiškos išvaizdos benamių, gulinių ant suolų, vėlai vakare net miesto centre stebėjome susigūžusias „gyvenimo dugną“ išmestų žmonių figūras. Jaučiasi skurdas, gyvenimas sunkėja.

(Čem kumušok ščitat... ar ne prasmingiau ir save pažvelgti? Lietuva, matykite, laiminga: ji nei karų nepergyveno, nei striubų, masiškai skerdusių lietuvių, nei trėmimų į Sibiro mirtį, nei kalėjimų, nei šaudymų, nei „inteligentiškos išvaizdos“ žmonių be namų ir nudrėkusių... Mikėnai, pagalvok, ką rašai. Red.)

Grįžęs į Tėvynę ir išsikalbėjęs su draugais, savo metu taip pat studijavusias Paryžiuje, pasakojau, kad Paryžius, jo „naujas“ menas man paliko gana sunkų įspūdį. Į tai man buvo atsakyta, kad aš, eirdi, pasenau, nebesuprantu naujų poslinkių meno kūryboje. Pasenti, žinoma, žmogiška, ta

KULTŪRINĖ KRONIKA

KĄ „NEPRIKLUSOMA LIETUVA“ DUOS 1962 METŲ ATKARPAI?

Sirijos Giros romanas „Vora tinkliai draikės be vėjo“ jau baigiamas.

Skaitytojo atvangai, lengvesniam pasižvalgymui po platesnius akiračius, savo lietuviškai šaliai atgaivinti, fantazijai pasikrauti „Nepriklausoma Lietuva“ stengiasi duoti kokį nors lietuvišką beletristinį kūrinių, rečiau sutinkamą, sunkiau gaunamą, bet įdomų.

Sirijos Giros romanas iš dabarties lietuviškojo gyvenimo rusų okupacijoje, atsiremiant į tą profesiją, kuri autoriui yra pati artimiausia (S. Gira yra gydytojas) — romanas „Vora tinkliai draikės be vėjo“ jau baigiamas spausdinti. Redakcija mano, kad šis S. Giros romanas skaityti būtų lengvas, patrauklus ir bendrai imant, įdomus. Jis vis dėlto atskleidė lietuviams, esantiems šiapus geležinės uždangos, vieną lietuviško kampo tikrovės vaizdą. Per šį plyšį geležinėje uždangoje mes daug ką pamatėme (apie tai teks dar pakalbėti).

Naujaisiais metais „Nepriklausoma Lietuva“ laukia iš Lietuvos naujo lietuviško romano.

Čiau šiuo atveju, mano įsitikinimu, ne aš pasenau, o Paryžius paseno, susmulkėjo ir suvaikėjo. Aš, žinoma, turiu galvoje ne Paryžiaus architektūros ir skulptūros sedėvius, sukurtus praėjusių amžių ir šio šimtmečio pradžios dailininkų, ne Luvro ir kitų muziejų neįkainojamą meno turtus, turiu galvoje „paskutinį meno žodį“, abstrakcionistų kūrybą, jeigu ja galima laikyti kūrybą. Jau mano studijų metu Paryžiuje kryžiuosio įvairios, realizmiškos tolimos dailės srovės srovėlės, bet tokio vaizduojamojo meno išsigimimo dar nebuvo.

(Maždaug taip apie Mikėno darbus kažkas kalbėjo, kai jis po studijų sugrėjo Lietuvon. Red.)

Be daugybės privačių dailės galerijų Paryžiuje veikia valstybiniai moderniojo meno ir abstrakcionizmo muzėjai: tai naujesnės meno įstaigos, ir jas man teko aplankyti pirmą kartą. Iš mijojo skulptoriaus E. A. Burdelio buvusių dirbtuvių bazėje, šiuo metu steigiamas jo vardo muzėjus — užtarnautas paminklas didžiui menininkui. Ir kai moderniojo meno muzėjuje šalia skulptorių Burdelio, Despio, Majolio darbų maitai abstrakcionistų skulptūras, — ne minutės neabejoji: jei minėti dailininkai šiemet būtų gyvi, — jie nepakęsdami tokio pasiūlymo iš savo meno, pareikalautų išimti savo kūrinius iš muzėjų dispozicijos. Ypač apmaudu, kad muzėjų gidai vienodai kalba ir apie įžymių realistinės krypties dailininkų kūrybą, ir apie abstrakcionistų naujausios markės produkciją...

Bus daugiau.

VACLOVO ŠIMKAUS VADOVAUJAMAS CHORAS

Adelaidėje įžengė į dviliktuosius metus ir dar šių metų pa baigoje Adelaidės katedroje iš pildys religinį koncertą su trimis Č. Sasnausko „Requim“ ištraukomis.

PROF. M. KRIKŠČIONIŲ 75 METAI.

Gruodžio 31 d. prof. Matui Krikščioniui sukanka 75 m. amžiaus. Jis šiuo metu gyvena Čikagoje ir yra Lietuvos Profesorių draugijos pirmininkas. Sukaktu vininkui Čikagoje gruodžio mėn. rengiamas pagerbimas.

SOVIETAI VERTINA LIETUVIŲ GRAFIKĄ

Apie lietuvių rašydamos rusų laikraštis „Sovietskaja Kultura“ ypatingai iškėlė lietuvių grafiką. Šalia estų, lietuvių pasiekimai esą vieni įdomiausių visoje Sovietų Sąjonoje. Meno kritikė S. Červonaja pripažino, kad lietuvių liaudies amžiais suiformavo grožio supratimas, tai pastebima grafiko V. Jurkūno „Jūratoje ir Kastytyje“. Teigiama atsileipta apie S. Krausko, J. Kuzminko kūrybą. Skulptorių darbuose, esą, pasireiškia didesnis dėmesys dabarties temoms. Šiuo požiūriu iškeliami skulptoriai G. Jakūbionis, B. Vyšniauskas. Autorė kalbėdama apie skulpt. K. Kisielių, vėl puola apibendrinimą, simboliką. Iš lietuvių skulptorių iškelti K. Bagdanas, J. Mikėnas su jo darbu „Žvejas, žvejo dukterė ir aš“ (dvelkia senųjų Lietuvos pasakų poezija). Kalbėdama apie dailininkus — tapytojus, sovietų kritikė tarp geriausių darbų paminėjo A. Žmuidzinavičiaus drobes, kai kurios A. Gudačio, A. Savicko, V. Gečo, A. Petulio, V. Povilaičio ir R. Kalpoko darbai.

MUZ. J. KAČINSKAS AMERIKIEČIŲ TARPE

Bostone, JAV, gyvenęs lietuvių muzikas — kompozitorius Jeronimas Kačinskas jau keletą kartų yra dirigavęs amerikiečių simfon. orkestrams Bostone ir kitur. Gruodžio mėn. Melrose mieste, Mass. jis pakviestas pasitviti Menotti operą „Amahl and the Visitors“.

SILPNAI VYSTOMA SOVIETINĖ MUZIKA

Vilniuje įvyko pasitarimas, kuriame buvo aptartas „ta rybinės“ lietuvių muzikos vystymo problemos. Pasitarime dalyvavo kompozitoriai, chorvedžiai, rašytojai, kūrybinių organizacijų atstovai, propagandistai, partijos pareigūnai.

Pranešėjas, Lietuvos k. k. kultūros ir mokslo skyriaus vedėjas, rašytojas Vytas Baniulis nurodė, kad dar viena silpnai vystoma „tarybinė“ muzika, mažai dėmesio skiriama jos propagavimui, muzikiniai estetiniai darbo žmonių auclėjimai. Nagrinėdamas muzikinės kūrybos trūkumus Baniulis taip pat kritikavo spaudos, radio, televizijos ir propagandistų darbą, kurie iki šiol mažai prisidėję prie naujų muzikinių kūrinių paskleidimo.

LIETUVIŲ CHORAS TELEVIZIJOJE.

Sydnejaus lietuvių „Dainos“ choras, vad. muz. K. Kavaliausko, gruodžio 10 d. Australijos televizijoje išpildė kaledies giesmes ir kapelionas lietuviškai tarė žodį.

PAMALDOS „EMIGRACIJOS DIENOS“ PROGA.

Gruodžio 3 d. Paryžiuje, „Pasaulinės Emigracijos Dienos“ proga, iškilmingose pamaldose, Paryžiaus Vyskupo Mgr. Rupp pakviesti, dalyvavo Lietuvos Pasiuntinybės Paryžiuje Patarėjas prof. J. Baltrušaitis, Pasiunt. sekr. A. Liutkus ir Liet. Bendruomenės Prancūzijoje pirm. Pagnier — Jokūbas kaitė. 18 kalbų buvo perskaiatyta Popiežiaus Jono XXIII pasiūsta apaštališko sveikinimo telegrama. Lietuvių k. perskai-tė kun. Petrošius. Pažymėtina, kad lietuvių kalba ta proga pirmą kartą skambėjo St. Gervais — senoje prancūzų kallių bažnyčioje.

Bus daugiau.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS 1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

— Užtat aš nukentėjau, — nutaisęs liūdniausią išraišką, pasakė vienas rankis. — Pamečiau pypkę.

— Ir nukentėjo tas anonimas asmuo, kuriam tu vožei. — pridūrė brunetas. — Bijau, kad tai jis apskųs mus policijai, jei iš viso atgaus kada žadą.

— Tokie tai gajūs, — šyptelėjo vienas rankis. — Niekšų padermė gajai, bet ji jau išmiršta. O smūgi turiu tikrai žvėrišką. Vienos rankos netekau, užtat kita dvigubą jėgą turi. Dra bužius susilopė?

— Susiadžiau. — Viktorija panoro nukreipti pokalbą kitur. — Gražu tuose jūsų rūmuose. Seniau čia gyveno grafai, pokylius keldavo...

— Baudžiauninkus keitė į šunis, rimbais plakdavo. Tik, manau, ne pokylių salėse. Linksma buvo, ką? O dabar mes paveikslus tauko, na ir, kaip sakoma, išlimės, jėgų semiamės. Prisisėmė jėgų. Ašotai? — Nelaukdamas atsakymo, viena rankis tėsė toliau: — Man tai jėgų semtis nereikia. Ir paskan ka jų, ir darbas mano, kaip čia pasakius...

— Labai puikus tavo darbas, — paprieštaravo brunetas; žodį „labai“ jis tarė tęsiamai, rytietiška intonacija. — Labai įdomus tavo darbas. Pastarajame saknyje jis užakcentavo žodį „negali“ ir suvėlė visą gramatinę sandarą.

Viktorija klausiamai pažiūrėjo į vienas rankį. — Dėstau meno istoriją, štai kas. O iš pašaukimo aš skulptorius, suprantai? Koks gi skulptorius su viena ranka.

— Bethovenas buvo kurčias, — tarė Viktorija, — ta čiau...

— Teisingai. Bet jis turėjo pirštus ir jais užrašinėjo. Skulptorius gali būti aklas, bet jam reikalingi visi dešimt pirštų. Tačiau... — Vienarankis pagyveno. — Aš dėstau meno istoriją, bet dar nepasiduodu, mergyte. Aš nuveiksiu dar šį

ta ir kitur su savo penkiaisiais pirštais. Dar daug yra motų pasauli. Nuveiksiu, Ašotai?

— Aišku, kad nuveiksi.

— O dabar parodyk viešniai kurią nors savo akvarelę. Ramią, kad apimtų ją miegas. Išleist jūsu naktį vienos neis leisim, patys mes irgi sušlapom kaip... Kaip mes sušlapom, Ašotai?

— Nerandu ir aš palyginimo.

— Armėnas — ir be palyginimo. Jūs gi tokia žodinga nacija. Klausyk, armėnas tu ar azerbaidžanietis pagaliau? O tamsta, gerbiama, esi mokytoja. Išpėjau?

— Ne visai. Bet arti to. Žiūrėkit, jau ima švisti!

— Čia aušta iš lėto. Ir temsta iš lėto, — tarė Ašotas — Pas mus staiga išaušta, staiga ir sutemsta. Ir pas jus gražu, ir pas mus gražu. — Jis atsiduso ir nusiziovavo, jo akys merkėsi.

— Miegokit, — tarė Viktorija, — aš pareisiu pati. Aš jau seniai vaikštau viena pati. Net jei būnu ne viena, man rodo, jog esu viena pati.

— Ašotas vėl pravėrė akis. Jos buvo didelės, juodos; bundančio ryto prieblandoje jos atrodė dar juodesnės ir dar didesnės.

— Klausyk, — pasakė jis. — Jūs nežinote, kas tai vie nišumas. Aš žinau, kas tai vienišumas. Mano tėvai buvo pri verst i švykti iš gimtojo krašto. Aš iš mišrios šeimos, armėnas, bet turiu ir azerbaidžanietiško kraujo. Bet ne tai svarbu. Visą mūsų giminę išpovė kurdai. Tėvams pavyko išvykti. Jie trankėsi po Persiją, po Libaną, po Egiptą, pagaliau išikūrė Kretos saloje. Ten aš gimiau. Nuo pat gimimo dienos aš buvau vienišas. Kol tėvai gyvi — vienišas, ir kai tėvai pasi mirė — vienišas. Man sekėsi ir blogai ir gerai, ir visada aš bu

vau vienišas. Aš ploviau indus restoranuose, ir platinau kava retų afišas ir ploviau automobilius, ir tapau mechaniku garaže, ir pasidariau taksi šoferiu. Tada man sekėsi jau gerai, ir visad aš buvau vienišas. Ir visais laisvalaikiais aš piešiau, piešimas buvo mano manija, ir kartą pamatė mano piešinius krautvininkas, ir ėmė pardavinėti juos savo krautuvėlėje, o aš buvau vis vienišas. Aš gaudavau penkisdešimt procentų nuo gautos sumos, aš galėjau mokytis ir mokiausi, ir buvau vis vienišas. Aš tapau neblogu dailininku ir vedžiau dailią moterį ir buvau vienišas. Paskui ta moteris susižado turtingesni, ir mane metė, o aš likau vistiek vienišas. Tenai, aname pasaulyje, laisvame pasaulyje, kaip jie vadina, kiekvienas žmogus vienišas. Kai aš tapau jau gana žinomu dailininku aš apvažinėju ko ne visą pasaulį ir visur mačiau vienišus žmones. Štai anapus Baltijos yra Švedija, esu aš ir joje buvęs, turinčiausia šalis Europoje. O žinot, kur didžiausias savižudybių procentas? Kaip tik Švedijoje. Kaip jūs manot, kodėl ten žmonės žudosi? Sau kulka kakton leidžia tik vienišai žmonės. Aš grįžau savo tėvynėn iš Vakarų ir, vos pervaziavęs sieną, supratau, kad čia jau ne vienišai žmonės. Šiapus geležinės uždangos, kaip jie, vakariečiai, vadina, klesti puikus jausmas, rusai turi sukūrę gana taiklų pavadinimą — alkūnės jausmas. Tu junti draugo alkūnę — ir nesijauti vienišas. Čia... E, užsiplėpėjau.

Jis žvilgtelėjo į Viktoriją, sėdinčią supamoje kėdėje. Įsisiautusi į vilnonį pledą, ji svajingai žiūrėjo į langą. Kita me kambario kampe knačpiojo nosimi vienas rankis.

— Miegokit, Ašotai, miegokit, bičiuli, — pasakė vienas rankis. — Žiūrėk, jau ima snausti ir mūsų eglė.

O lauke buvo jau visiškai šviesu.

Bus daugiau.

Mosklo - Technikos naujienos

RASOMOJI MAŠINĖLĖ SU 276 ŽENKLAIŠ

Vokietijos Demokratinėje Respublikoje sukonstruota rasomoji mašinėlė matematiniams tekstams spausdinti. Ji turi 276 skirtungus ženklus ir sušėda iš trijų atskirų mašinelių. Optima - Standart M10, sumontuota ant specialaus padėklų. Kiekviena jų turi vieną bendrą vežimėlį ir mechanizmą vežimėliui perstumti nuo vienos mašinėlės ant kitos. Vidurinės mašinėlės klaviatūra mažai nuo skiriasi nuo paprastos: čia yra lotyniškos raidės, skaičiai, ženklai. Kairėje pusėje esančioje klaviatūroje išdėstytas gotiškas šriftas, taip pat mažosios raidės ir smulkūs skaičiai laipsnio rodikliams, indeksams ir kitiems pažymėjimams, kurie dedami augščiau arba žemiau eilutės. Dešiniąją mašinėlę spausdina mos dažnai panaudojamos matematikoje graikų abėcėlės raidės ir visi matematiniai ženklai.

PRIPUČIAMAS
LĖKTUVAS

Vokietijos Federatyvinės Respublikos konstruktoriai sukurė vadinamą „kišeninį lėktuvą“. Jis pagamintas iš kaučiuko bei nailono. Lėktuvą, įpakuoatį dviejų metrų ilgio tūta, parašiotu galima nuleisti į žemę. Du žmonės turi nuimti parasiūtą, išpakuoti tūtą, specialiu nedideliu prietaisu pripūsti lėktuvą, o po to įstatyti variklį. Praėjus šešioms minutėms nuo parasiūto nusileidimo, lėktuvas su dviem keleiviais jau gali pakilti nuo žemės.

Kišeninis lėktuvas su varikliu sveria tik apie 140 kg. Jis yra 6 m ilgio, sparnų plotis 9 m, o variklio galia 60 AJ. Šis lėktuvas skirtas žemiems skridimams, išvysto 85 km-val. greitį.

NAUJAS PABĖGIŲ
KLOJIMO BŪDAS

Jau seniai žmonės kloja geležinkelio ir tramvajų bėgius ant statmenai paguldytų pabėgių. Viena Vakarų Vokietijos firma paskelbė naują pabėgių klojimo būdą. Ji pasiūlė kloti pabėgius ne statmenai bėgių klojimo

mo kryptimi, bet taip, kad pabėgis savo vienu ir kitu galu liestų gretimą pabėgį. Yra teigiama, kad klojant pabėgius nauju būdu, ypač posūkiuose, galima pasiekti didesnio eismo saugumo. Statmenai paklotieji pabėgiai ties posūkiu remdavo į skaldą tik savo galais, kurių plotas palyginti nedidelis. Gi naujuoju būdu išdėstyti pabėgiai sudaro kampus, pripildytus skaldos. Čia jų ir skaldos bendras liečiamo paviršius žymiai didesnis, todėl naujas pabėgių klojimo būdas padeda daug ilgiau išlaikyti be remonto tvarkingą ir saugų kelią.

Tiesa, pati firma vis dar siekia tiek abejoja ekonominiu efektu — mat, taip klojant pabėgius, tektų sunaudoti apie 10 proc. daugiau medienos ir šiek tiek daugiau darbo, nes pabėgių klojimo darbai turėtų būti atliekami rūpestingiau.

ULTRAGARSAS —
VALYTOJAS

Kiekvieną vakarą didnais čiuose sužiba šimtai tūkstančių gatvės žibintų. Jie turi apsauginius gaubtus, kuriuos laiku nuo laiko reikia valyti, plauti. Tai ilgas, varginantis darbas. Juk reikia privažiuoti prie kiekvieno žibinto, atsukti varželį, prilaikančius gaubtą, jį nuimti ir įdėti į specialę dėžę, kad nesuduztų. Surinkti gaubtai vežami į plovyklą. Ten jie išplaujami, išdžiovinami ir vėl grąžinami į senąją vietą.

Darbai pagreitinti buvo pasiūlyta panaudoti ultragarsinį plovimo aparatą. Dabar trijų žmonių grupė labai lengvai su sidoroja su šiuo uždaviniu: vienas jų vairuoja automobilį, kitas keičia gaubtus, trečias darbininkas, priėmęs nešvarų gaubtą, deda jį ne į tarą, o į ultragarsinę plovyklą. Kol mašina susepja nuvažiuoti iki sekančios lempos, kurios gautas turi būti pakeistas, nešvarusis gaubtas jau būna ne tik išplautas, bet ir išdžiovinas.

„INTERFERONAS“ —
VIRUSŲ PRIEŠAS

Nors pasiekti didelių laimėjimų

Gražioji Lietuva

GARSIOJI STELMUŽĖ

Stelmuzė, dvaras, Zarasų apskrityje, Imbrado valsčiuje, (iki 1932 m. priklausė Paupnės valsčiui, bet tą valsčių panaikinus priskirta prie Imbrado valsčio.) 12 km nuo Zarasų prie Stelmuzės - Obelių vieškelio. Vietovė garsi ją supančiais ežerais, miškais, tūkstantmečiu ažuolu, senoviška bažnyčia, baudžiavos palikimu — vergų bokštu. Senovėje čia, atrodė, yra buvusi pilis, nes palikę pėdsakai: baigia užaugti tvenkinys, kurio vienas galas jungiasi su upeliu, kuris įteka į Padvarinės ežerą, o kitas gliau perkasu sujungtas su Stelmuzės ežeru. Viduryje iš stačios augštelės iš tvenkinio pusės tebėra ženkla didelio mūro, matyti pilies buvusių sienų ženklai. Ši vieta prisiglaudusi dviejų ežerų papėdėje buvo labai patogi piliavietei.

Nepriklausomybės laikais tos vietos niekas netyrinėjo, nei kasinėjo, tik vietos mokytojas Juozas Matulis, išvaikščiojęs visą vietovę, tvirtino savo mokymams, kad tai yra buvusios senovės pilies vieta, kuri tuo laikais jėskant naujų antibiotikų, tačiau ilgą laiką nepavyko rasti antibiotikų, kurie būtų aktyvūs prieš virusus. Tai paaiškina ma tu, kad virusas, skirtingai nuo paprastų mikroorganizmų, ypatingai mažas ir parazituoja ląstelės viduje. Todėl sunku su rasti vaistus, kurie užmuštų virusą, nepakenkdamai ląstelės medžiagai. Grupei Anglijos nacionalinio medicinos tyrimo instituto mokslininkų pavyko surasti medžiagą, kuri nors ir nesunaikina virusų, bet užtat stipriai sulauko jų dauginimąsi ir augimą, nepakenkdamai organizmo ląstelėms. Naujasis vaistas pavadintas „interferonu“ — t. y. „trukdančiu“.

mai jėskant naujų antibiotikų, tačiau ilgą laiką nepavyko rasti antibiotikų, kurie būtų aktyvūs prieš virusus. Tai paaiškina ma tu, kad virusas, skirtingai nuo paprastų mikroorganizmų, ypatingai mažas ir parazituoja ląstelės viduje. Todėl sunku su rasti vaistus, kurie užmuštų virusą, nepakenkdamai ląstelės medžiagai. Grupei Anglijos nacionalinio medicinos tyrimo instituto mokslininkų pavyko surasti medžiagą, kuri nors ir nesunaikina virusų, bet užtat stipriai sulauko jų dauginimąsi ir augimą, nepakenkdamai organizmo ląstelėms. Naujasis vaistas pavadintas „interferonu“ — t. y. „trukdančiu“.

ku buvo apaugusi įvairiais medžiais, o kita dalis apsodinta sodu. Stelmuzę supa septyni ežerai: Padvarinės, Stelmuzės, Lukšto, Galinio, Stumbrinės, Kamuntikių ir Kiečių. Taip pat apsupta lygumų, Degsnės ir Sabališkių miškais, kuriuose laikosi stamos, šernai, barsukai, lapės ir įvairūs paukščiai. Vieno kilometro atstume nuo Stelmuzės, Degsnės miške yra ant ras didžiausias Lietuvoje po Puntuko akinuo. Jo dydis yra 5,5 metrai ilgio ir 3,5 m pločio, nežinia tik koks storumas, nes yra giliai sulindęs į žemę. Ant jo paviršiaus gali sutilti apie 50 žmonių. Tą akmenį su rado, išmatavo ir spaudoje aprašė mokytojas Juozas Matulis apie 1932 m.

Stelmuzės dvaras garsus tuo, kad jo savininkais buvo Rusijos caro didikai Folkerzamai - Valujevai. Savo šeimos mūsiams laidoti buvo pastatyta mauzolėjų, ten nebeteipant keli iš jų buvo palaidoti lauke šalia mauzolėjų — kapai ep kloti juodo marmuro antkapais su iškaltais įrašais. Padvimas pasakoja, kad vokiečiai Falkerzamai išgelbėjęs Rusijos carą, pravažiuojantį pro tą vietovę iš plėšikų, sulaukdamas karietą už rato stipinų. Caras atsidėkodamas dovanuoja Stelmuzę su plačiomis apylinkėmis ir suteikęs grafo titulą su herbu „Išlaužtas rato stipinas“. Nežinūnt to, kad dvarą vaidė įtakingi didikai, baudžiauninkai su ypatingai slegė sunki baudžiavos našta. Apie tą laiką tebevyloja Vilikės akmeninis vergų bokštas prie Padvarinės ežero, kuriame baudžiauninkai buvo kalinami ir baudžiami plaukimu. Didžiuliai dvaro rūmai stovėjo ant Stelmuzės ežero kranto buvo sudaužyti ir sudeginti pirmojo karo metu, trau-

Pažinkime Kanadą

KANADOS ŠIAURĖS ELNIAIS

rašo Alice Lamoureux.

Kada mes galvojame apie Kalėdas, paliekant religinę jų reikšmę, ateina į galvą sniegas ir šiaurės elniai ir, žinoma, šiaurė. Taip, Kanada turi šiaurės elnią ir jis vadinamas caribou.

Menkų ir skurdžių žemių elniais iš mūsų šiaurės 1957-58 m. buvo tyrinėjimų objektas. Juos vedė Kanados Wildlife Service. Buvo tyrinėjamos su menkėjusios bandos menkos žemės, išsitiesusios nuo Hudson Bay ligi Mackenzie upės.

Buvo rasta, kad caribou žiemoja šiauriniame Saskatčevane ir Albertos šiaurės-rytuose. Balandžio m., kada sniegas tirpsa, elnių bandos traukiasi į šiaurę. Viena banda skaitoma ligi 14.000 galvų. Ji išsitiesia per 100 mylių. Kiekvienas, kas yra matęs elnių slinkimą, gali su prasti tą šios plaukiančios srovės triukšmą. Banda dar savo kelius į nederlingas žemes, kur birželio mėn. gimsta elniukai.

Wildlife Management Biuletenis (1960 m. rugpjūčio m.) talpina įdomų straipsnį apie veršiamosios vietovę, kad ji yra

vo išlikę tik žemyn einą akmeniniai laiptai į ežero madyklą bei prieplauką. Išliko nesudeginti šalia stovėję dvigauščiai mūriniai rūmai dvaro personaui, kurį vėliau jau Nepriklausomybės laikais naujas dvaras savininkas baronas Gahnas par davė ir tie buvo perstatyti į modernią kelių kompleksą pradžios mokyklą 1938 m. Prieš tai dvaro centrą dar 1927 m. baronas Gahnas buvo pardavęs tiuviams Repšiams, sau pasi likdamas tik tuos rūmus, ežerą ir dalį sodų, nors Lietuvoje visai ir negyveno.

Medinė bažnytelė pastatyta 1560 m., garsi tuo, kad pastatyta vien tik kirvio pagelba, be pjūklo, visai be metalinių viinių, tik didelės sujungimo vieny vietos kalvių gamybos. Bažnytelė papuošta medinėmis skulptūrom, nežinomo skulptoriaus, gal baudžiauninko padirbtom. Visos stacijos yra iš drožtos iš medžio, taip pat paskutinės vakariinės skulptūra, sakykla ir altorius irgi išgrąžinti.

Kas domisi PASTO ŽENKLŲ KOLEKCIJA,

aš turiu albumą, kuriame yra viso pasaulio pastų ženklai (markės), viso dvidešimt penki tūkstančiai (25.000), jų tarpe ir labai retų, kurių dabar ne galima gauti.

Kreiptis: H. Razanowicz, 7254—16th Ave., St. Michel. Tel.: RA 7-5043. Montreal 38.

Nukelta į 6-tą psl.

CALL FOR
CALVERT

E. Wasylshen
Public Relations Representative

Office:
750 Lucerne Road, Mount Royal
RE. 1-9676
Residence:
DU. 9-7065

CALVERT
V-I-P

(243-D) A rare and distinctive
Canadian Rye Whisky.

CALVERT
HOUSE

(243) Lighter flavour,
delightful taste.

CALVERT
OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskeys
aged in 20-year-old casks.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI & LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS
AUGSTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt.
GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas

Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis. CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS yra toje srityje specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

SIUNTINIAI LIETUVON

per
Kaufman's Woollens & Textiles
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyr. ir mot.

kostūmams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilnionių, kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus

vyrškiems ir moteriškiems kostūmams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue, LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISE3 REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per
JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

TORONTO

TAUTOS FONDO AUKŲ VAJUS TORONTE

tik neseniai pasibaigė. Jis truko ilgiausia nuo visų iki šiol buvusių ir negalėjo būti užbaigtas iki vasaros atostogų kaip visuo met. Priešasčių tokiam pavėla vimui buvo daug: pirma, sunku mas sudaryti sąrašus su Toron te visų gyvenančių lietuvių ad resais; antra, suradimas pasi šventusių aukų rinkėjų, kurie vieton poilsio po sunkaus dar bo eitų iš namų į namus, pra šydami aukos, ir pagaliau, ne u kėta, sunki liga TF-do Toron to skyriaus valdybos p-ko St. Dargio, kuris nuo rugpjūčio m. gydyosi Weston sanatorijoje. Le nežiūrint visų tų sunkumų, va jaus rezultatai, atsižvelgiant i iki šiol buvusius, yra labai geri, galima sakyti — rekordiniai. Vien per vajų, aukų surinkia

1,484.57 dol. Smulki vajuas apyskaita bus paskelbta vėliau. Ta proga T. F-do Toronto sk. v-ba nuoširdžiai dėkoja vi siems aukų rinkėjams už sun kų darbą, o taip pat visiems To ronto lietuviams už aukas pa vergus Tėvynės vadovavirto reikalams.

TF-do Toronto Skyriaus V-ba.

VYTIEČIAI CLEVELANDE

„Vyčio“ stalo tenisininkai dalyvavę iškiliausių stalo tenis ninkų turnyre Clevelande, pa siekė gražių laimėjimų. Vyrų grupėje Pr. Gvildys iškovojo pirmą vietą, o Jonas Nešukai tis trečią. Moterų grupėje Sofi ja Kasperavičiūtė laimėjo pir mą vietą, o Elena Sabaliauskai tė antrąją.

J. B.

TURIME SUTELKTI LIETUVIŠKAS JĖGAS

(Pasikalbėjimas su VLIKO sesijoje JAV-se dalyvavusiu Vykd. Tarybos pūm. J. Glemža).

VLIKO sesijoje New Yorke lapkričio 25—26 dd. dalyvavo Vykd. Tarybos pirm. J. Glem ža. Po sąvaidžių išbuvus JAV-se J. Glemža pakviestas su pra nešimais laukėsi dar Čikagoje ir Detroite, buvo nuvykęs ir i Miami Floridoje. „Eltos Infor macijų“ redakcijos prašomas Vykd. Tarybos pirmininkas mielai sutiko atsakyti i ketletą ir mūsų visuomenei įdomesnių klausimų.

— Visuomenei žinoma apie sesijos svarstytus pagrindinius klausimus. Kas dar buvo pa liesta vykusiose diskusijose?

— Buvo kiek karštesnių dis kusijų piliatus, greta dienot varkės, bendruomenės ir jauni mų įjungimo i politinę veiklą klausimus, be to, ir visų lietuviš kų pajėgų apjungimą.

— Kokios buvo bendrai sesi jos dalyvių nuotaiškos? Ko dar buvo pageidauta?

— Sesijos dalyvių nuotai kos, pasakytiau, atitiko dabar tinės pasaulinės įtampos nuo taikas. Gyvenamas laikotarpis, paskiri momentai skatina žmones ir organizacijas spiestis i stipresnius ir didesnius jungi nius. I VLIKO posėdžius atsi lankė visų visuomeninių orga nizacijų atstovai. Tai džiugu nantis reiškinys. Juk pastarai siais metais pasaulyje vyksta įvai rūš politiniai ir kultūriniai kongresai bei suvažiavimai jie ko pastovesnių formulių ir kon cepcijų. VLIKO vadovybės i komisijų pranešimuose irgi jieškota konstruktyvių formų.

Mano supratimu — pabrėžė J. Glemža — mes turime siekti lietuviškų jėgų sutelkimo politi nėje, kultūrinėje ir ekonominė je srityse. Gal lietuviams — o tie iš prigimties patvarūs, nuo seklūs ir konstruktyviai galvo ją — gal jiems bus lengviau su ormuluoti ir įvykdyti reikalin gus planavimus. I darbą įjung tinos visos jėgos. Nežiūrint gra sinimų sunaikinti pasaulį, jieš koma pastovumo. To jieško i antroji pusė — sovietai. Tas jiems sunkiai vyksta ir kom. partijos 22-sis suvažiavimas jug paskelbė programą tie 20-čiai metų. Reiškia, nerandama vir tų pagrindų.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ollice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

KALIFORNIA U.S.A.

BĖGAMOJI MŪSŲ KRONIKA

— Montrealietis Antanas Jonkevičius atskėlė čia pas sa vo artimuosius, bet be žinių apie Montrealį negali gyventi, todėl užsiprenumeravo „Nepri klausomą Lietuvą“, A. Jonke vičius Kalifornija patenkintas. čia oras geras ir gražus; naktį 50—55, dieną 70—75 laipsniai Far.; medžiai žaliuoja, gėlės žy dā... A. Jonkevičiui patinka Los Angeles miestas ir lietuvių bažnyčia, esanti kalnuose.

ZYMIŲ ASMENŲ NEGALAVIMAI

— Prof. Mykolas Biržiška buvo peršalęs ir kelias dienas iš gulėjo lovoje. Dabar jau vėl darbingas.

— Konsului Dr. J. Bielskui padaryta rimta operacija. Jis dar gydomi.

UŽVERCIANT DAR VIENĄ MONTESSORI D-JOS VEIKLOS LAPĄ

A. L. Montessori dr-ją 1961 m. gruodžio mėn. išrinkdama naują valdybą, atvėrė sekanti savo gyvenimo puslapį. Jau nos motinos su jaunomis jėgo mis atėjo i naują valdybą, kad savo darbu padėtų sau, kaip ir kitom jaunom motinom, jieš kančiom kelių i savo vaiką.

Kalbant apie tai, kas galima atsiekti žinant pagrindinius vai ko vystymosi dėsnius, būtų tuš ti žodžiai, jei neturėtume sa vam tarpe laimingų motinų ir dar laimingesnių vaikų, kurie gali paliudyti, kad ir šiame tru kšmingame gyvenime galima užtikrinti kelią, kuris veda i šeimą i taikingą ir ramų gyvenimą.

Todėl, užversdama senosios valdybos prirašytą puslapį, min timis noriu perbėgti jos darbus ir būdus, kuriais ji, kartu su vi somis narėmis, neša montesso rinę idėją i šeimas, i visuome nę. Nebuvo tai lengva tokiai jaunai, kaip Montessori dr-jai, turint galvoje, kad čia dirba motinos. Todėl tai, kas padary ta, yra pasiekta tik dideliu ryž tu ir tvirtu tikėjimu, kad Dr. M. Montessori idėjos gali at nešti taiką ir ramybę i ši dvasi nio skurdo pasaulį.

1960 m. pradžioje išrinktą valdybą tampriai surišo bend ra idėja ir darbas, kuriuo siekia ma išugdyti sveiką kūną ir dva sia vaiką, kartu jį išlaikant sa vo tautai. To siektia visais gali mais būdais, todėl dr-jos kro nikoje randame suorganizuo tus dviejų dalių kursus moti noms, juos vedė D. Petrutytė skaitytos paskaitos padaugintos pasklido po visus žemynus. Su organizuota montessorinės me džiagos paroda pas šv. Kazi miero seseris, vaikų stovykla

— Visi išeiviai lietuviškais reikalais domisi, tačiau jie labai užimti kasdieniniais reikalais. Dėtinios pastangos daugiau lie tuvių įjungti i lietuvišką veik lą.

— Tamstai teko apsilankyti ir ALTos įstaigoje, lietuviškų dienraščių redakcijose?

— ALT atlieka JAV-se di delį darbą siekiant atstatyti Lie tuvos nepriklausomybę. Buda mas Čikagoje apsilankiau ir lie tuviškų laikraščių redakcijose ir susipažinau su jų reikiamai vykdomu lietuviybės išlaikymu.

Stasė Vaišvilienė. MIRĖ ESTŲ VEIKĖJAS L. JAKOBSEN

Gruodžio 12 d. Vak. Vokie tijoje, Koelne mirė žymus estų tremties veikėjas pulk. L. Ja kobsen. Netoli dešimtmečio jis nuoširdžiai bendradarbiavo su lietuvių ir latvių veikėjais Vo kietijoje, buvo aktyviai įsijun gęs i Baltų Tarybos veiklą.

PIGIAUSI SIUNTINIAI

LIETUVON

Pramonės gaminiai —
Maistas — Vaistai
Siuntiniai pristatomi per
3 — savaites.
JANIQUE TRADING
CO. LTD.
835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

LIETUVIAI KURIA LIETU VIŠKAS SEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas nerandą lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adre su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

SIMCOE, Ont.

ISVYKO I ŠILTUS KRAŠTUS

Veronika ir Vincas Treigiai, kaip kasmet, žiemos laikui išvyko i šiltus kraštus. Šią žiemą jie žada praleisti Floridoje, kur dabar temperatūra svyruoja apie 80 F. laipsnių.

● Vajuas proga „N. L.“ užsi

KAI KURIE PATIKSLINIMAI

str. Truputis papildymų ir pataisų.

„N. L.“ nr. 34, prie Gorskis Valerijonas — lenkiškai čia ra šoma „o“ lyg su kirčiu, taria ma Gurskis.

„N. L.“ nr. 35, prie Jonynas Ignas — 1920 VII—X Lietu vos vyriausybės vyriausias iša liotinis Vilniuje.

„N. L.“ nr. 38, prie Leninas Černyševskis 1828—1889.

„N. L.“ nr. 39, prie Leninas — pats pasisiūlė vokiečių val džia.

„N. L.“ nr. 40, prie Leninas — i kelius Stalino, Chruščiovo ir kitų Partijos raudonmasko lių tvarkomus dešimtmečius...

„N. L.“ nr. 43, prie Lietu vos Taryba—gen. Babinskis...

„N. L.“ nr. 44, prie Litwa— XVI, 1958..., prie Masonai — Jonas Luckevičius..., prie Ma skva — lietuvių studentų drau gija — pasak Jono Koncevi čiaus, vėliau ir Jono Jablons kio — moksviečių, pasak kitų dar — moksvečių...

„N. L.“ nr. 45, prie tos pat draugijos — Andrius Botyrius (ir kiti...) 1869 užmezgė Mask voje... 1867 m. baigęs moks lus... „Aušrinė“... nuo 1914 m. petrapiličių redaguota... Rap. Skipitis — paskutinis (1910— 1916) draugijos pirmininkas.

„N. L.“ nr. 48, prie Petrai lis — Vladas (ne Tadas) Siru tavičius...

Mykolas Biržiška.

1961. 12. 16.

BALFO DIREKTORIŲ SUAŽIAVIMAS

Suvažiavimas įvyko gruo džio 16 d. Iš 25 direktorių da lyvavo 20. Iš Trečiojo, Brie džio, Audėno, Barčiausko ir Abračio paaiškėjo, kad gruo džio 1 d. Balfas turėjo 57,000 dol. Per lapkričio mėn. įplau kė 6700 dol., buvo išleista 8.400 dol. Šalpa ejo atskiriems asmenims Sibire, Vokietijoje ir „Okupuotoje Lietuvoje“. Vasa rio 16 d. Gimnazijai pasiūsta 3152 dol., Salazeičių gim. Ro moje, 520 dol. Praeitais metais žmonių įkurdinimo reikalams Vokietijoje ir kitur buvo pa skirta apie 11.000 dol.

Kaip Balfas, taip ir atskirų as menų kaikurie siųstieji siunti niai, kol kas tebėra išlaę vie noje subankrutavusioje persun timo agentūroje, bet pamažu tie siuntiniai jau pradėti išsiun tinėti.

Šalpai išleista 200,000 dol., kitų išlaidų — 200,000 dol.

Direktoriai kelia klausimą dėl Miuncheno skyr. veikimo, kuris gana brangiai atsieina. Pa siūlyta valdybai reikalą peržiū rėti. Kun. Jankus pranešė apie žmonių šelpimą Vokietijoje. Ten esą apie 3000 asmenų, ku riems reikalinga pašalpa.

Valdybos vicedirektorius J. Audėnas padarė pranešimą apie Balfos skyriaus veiklą ir c. v-bos kontaktus su skyriais. Dabar veikia 57 skyriai, oet už jais seregistravusių yra daug dau giau.

St. Dalus.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

sakė per N. L. bendradarbi P. Budvydį, Hamilton, Ont. ir Mečys Alaune, Simcoe, Ont. J. Š.

GARSIOJI STELMUŽĖ...

Atkelta iš 5-to psl.

kelis. Po karo viename iš liku siųjų sveikesniųjų barakų įsi kūrė pradžios mokykla, kuri tose patalpose dirbo iki 1938 metų.

Vokiečių karių kapai glaudė si prie senojo Stelmuzės Ažu o lo žinomo visoje Lietuvoje dėl savo sturmo. Jo sturmas tik rai imponantiškas, nes reikėjo 8 žmonių jam apkabinti, kas su darė apie 13 m. aplinkui. Augė tis nebuvo didelis apie 20 m., nes viršūnė buvo perkūno nu trenkta. Ant senojo milžino kai kurių šakų augo kiti medeliai, ypač nemažas buvo užaugęs šermukšnis. Spėjamas jos am žius apie 2000 metų. Gamtinin kai yra suskaičiavę iki 1200 me tų senumo, o kiek daugiau, ne pajėgė nustatyti. Nors azuolo vidus yra išpuvęs, bet senasis milžinas tebežaliuoja ir dabar. Padavimai kalba, kad šalia šio azuolo senovėje buvęs lietuvių aukuras. Ažuolas yra aptver tas metaline tvorele ir prižiūri mas. Nepriklausomybės laiko tarpiu buvo labai mėgiamas ekskursijų, kai vasaros metu per dieną kartais po kelias eks kursijas atvažiuodavo.

„Pati Stelmuzės apylinkė po Pirmojo karo buvo padalyta tarp Latvijos ir Lietuvos. Ne žiūrint krašto grožio, pati apy linkė buvo neturtinga, tamsi ir aplenkinta, apsupta kelių rusų provoslavų ir sentikių kaimų. Dėl skurdo ir nedatekčių ši vie tove nedavė žymesnių lietuviu ar augstus mokslus baigusių. Di džiausia Stelmuzės apylinkės švietimo, atletuvinimo ir kultū rinimo darbą atliko pradžios mokyklos mokytojas Juozas Matulis, čia mokytojavęs 1925 —1940 metais. Jo dėka suskam bėjo lietuvių kalba šeimose, at sirado organizacijos, vaidinto jų grupės, kaimą pasiekė laik raščiai. Jis pats skaitė paskai tas, kalbėjo susirinkimuose, įkūrė Liaudies universitetą, stei gė biblioteką, rengė kursus. Jo nuopelnu Stelmuzė buvo išgar sinta per spaudą dėl savo azuo lo, senoviškos bažnytelės, su keldama susidomėjimą i pui traukdama kas kart daugiau ekskursijų. Nors fiziškai nesvei kas, buvo invalidas, bet buvo su šeima išvežtas i Sibirą 1941 metais.

Stelmuzėje veikė šaulių bū rys, jaunaliuvių skyrius, jau nųjų ūkininkų ratelis, tautinin kų skyrius. Jaunieji ūkininkai buvo įsteigti 1932 m. ir jo pir muoju vadovu buvo pažangus ūkininkaitis Stasys Adomukas. Veikė Jaunųjų ūkininkų ir jau naliuvių skaitlingos knygo mis bibliotekos, kurios buvo aukų būdu surinktos net pasie kiant apskrities miesto tarnauto jus.

Stelmuzėje veikė pradžios mokykla, buvo pasienio poici jos rajono būstinė, pasto penk tas, viena krautuvė. Bažnytelė je pamaldos būdavo kartą i mėnesį, kurioms atvažiuodavo kunigas iš Imbrado. Bažnytelė, varpinė ir azuolas ir dabar yra v-bos kontaktus su skyriais. Dabar veikia 57 skyriai, oet už jais seregistravusių yra daug dau giau.

St. Dalus.

HAMILTON

HAMILTONO APYL. VALDYBOS RUOŠIAMĖ

Naujų Metų SUTIKIMO

SOKIAI ĮVYKS

GRUODŽIO 30 D., ŠEŠTADIENĮ.

7,30 val. vak.

Roberts' Restorano salėje, 747 King. E.

Veiks bufetas, gausi loterija, laimės staliukai ir kt. įdomyb.

Gras BENNI FERRI orkestras.

Kviečiame gausiai atsilankyti.

Apylinkės Valdyba.

KLB HAMILTONO APYL. NKĖS VISUOTINIS NARIŲ

susirinkimas įvyks 1962 m. sausio 7 d., 4 val. p. p. Lietuvių Namų salėje. Dienotvarkė: 1) Sus-mo atidarymas, 2) Prezidiumo rinkimas, 3) Praeito s-mo protokolo skaitymas, 4) Valdybos ir jos padalinių pra-nešimai, 5) Revizijos k-jos pra-nešimas, 6) Diskusijos dėl pra-nešimų, 7) Apyl. vykdomųjų organų rinkimai, 8) Klausimai ir sumanymai, 9) S-mo uždarymas.

Vadovaujantis KLB statutu s-mas pravedamas v-bos nusta-tytą valandą, net nesusirinkus reikalingam apyl. narių skaičiui -kvorumui.

KLB Apyl. V-ba.

RIMTAS JAUNUOLIS

Gruodžio 9 d. Edmundas Dervaitis atšventė savo 20 gim-tadienį. Gimtadienis buvo reikš-

mingas, nes Edmundo kūma ir dalyvavo, kuri neseniai atvyko iš Vokietijos į Kanadą. E. D. yra aktyvus sporto klubo „Kovas“ bendradarbis ir savo lais-va laiką sunaudoja sportui. Bu-damas drausmingas sportininkas, pasiekė augšto lygio išsi-lavinimą ir su klubu „Kovas“ yra dalyvavęs rungtynėse Ka-nadoje ir Amerikoje.

Edmundas gimtadienio pro-ga gavo vertingų dovanų iš ar-timųjų draugų. Gimtadienio iš-vakarėse dalyvavo tik lietuviškas jaunimas, kad jie galėjo nie-ko netrukdomi lietuviškai dai-nas dainuoti. Buvo gražu pasi-klauyti, kad jaunimas tiek dau-ja ir lietuviškų dainų dai-nuoja. Čia yra didelis nuopel-nas ir pp. Dervaičiui, kad sūnų išaugino lietuviškoje dvasioje.

J. Š.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

LONDON, Ont.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Londono lietuvių vaiku-čiams Kalėdų Eglutė rengiama gruodžio mėn. 30 d. šeštadienį nės mokyklos patalpose. Pra-džia 4 val. 30 min. po pietų. Rengėjai — Londono Lietuvių skautės ir skautai bei skautų rė-mėjų būrelis.

Atvyks Kalėdų Senelis ir at-sivės vaikučiams gražių dova-nėlių. Vaikučiai ruošiami pasi-rodymui bei deklamuoti. Į šią vaikučių šventę maloniai kvie-čiami atsilankyti tėveliai bei glėbėjai.

LIETUVIS LONDONO MIESTO ŠACHMATŲ MEISTERIS.

Neseniai pasibaigus Londono miesto šachmatų turnyrą, kurį vyko Londono YMCA patalpose ilgesnį laiką, šiemet laimėjo londoniškis lietuvis Sta-sys Navickas, nuo savo arti-miausių varžovų atsplesęs per 2 taškus.

Pažymėtina, kad St. Navic-kas be to, yra labai geras stalo teniso žaidėjas, buvęs Londono miesto stalo teniso meisteris bei vicemeisteris.

Londono didysis dienraštis

GERASIS DARBELIS

Kaip ir kitur Londono skau-tai kasmet vykdo Kalėdų Gerą jį darbėlį. Šiemet surinkta 18 dol. ir 60 ct., kurie nusiųsti tie-tuviams skautams paremti Va-sario 16 Gimnazijoje, Vokiet-joje. Pažymėtina, kad mažieji skautukai su entuziazmu vyk-dė gerąjį darbėlį. Jis — 10 centų — buvo ne iš tėvų gautas minė-tam tikslui, bet „sutaupytas“ iš savo „sumų“.

L. E-tas.

BRITŲ PARLAMENTO ATSTOVŲ PAREIŠKIMAS

Britų konservatorių dien-raštis „Daily Telegraph“ gruodžio 11 d. įdėjo žinomų politinių veikėjų bei Britų parlamento atstovų, konservatorių, darbie-čių ir liberalų deklaraciją. Lais-vosios tautos, siekdamos tikros ir ilgalaikės taikos, turėtų va-dovautis, jų nuomone, sekan-čiais principais:

1. Sveikindami visas pastan-gas visuotinam nusiginklavimui įgyvendinti, mes manome, kad jas turi lydėti tokios pat pastangos pašalinti tas pagrin-

jas iš 3-5 asmenų ir iki sausio mėn. 25 dienos pranešti jos su-dėtį ir adresą Vyriausiajai Rin-kimų Komisijai, augščiau nu-rodytu adresu.

4. Kanados Lietuvių Bendruomenės Rinkimų Taisyklės yra paskelbtos Kanados Lietu-vių 8-sios Dienos Metraštyje, kurių po vieną egz. Krašto Val-dyba išsiuntinėjo visoms Apy-linkėms š. m. rugsėjo mėn. 21 d. su aplinkraščiu Nr. 24.

Su geriausiais linkėjimais

Stp. Kęsgaila,
Krašto Valdybos Pirmininkas.
P. Lukoševičius,
Sekretorius.

VISOMS K. L. B. APY LINKIŲ VALDYBOMS.

Aplinkraštis Nr. 30.

Baigiant 1961-sius metus, P. L. B. Kanados Krašto Valdy-ba laiko sau už malonią pareigą padėkoti visoms K. L. B.

dines tarptautinių įtempimų priežastis, kurios veda prie ginklavimosi.

2. Reikalaujame, kad būtų atstatytos pagrindinės vyrų ir moterų teisės laisvai pasirinkti per laisvuosius rinkimus savo valdymo formą. Mes nesiekia-me atstatyti buvusių režimų, nei reikalaujame pasirinkti ku-rios nors nekomunistinės siste-mos. Mes atmetame visas tota-litarines sistemas, ar tai būtų fašistinė, ar nacistinė, ar komu-nistinė.

3. Mes nepripažįstame, kad dabartiniai režimai Vidurinėje ir Rytų Europoje ir Rytų Vo-kietijoje atstovauja gyventojų, kuriuos jie valdo, valią. Todėl mes reikalaujame, kad tiems milijonams būtų suteiktos tokios pat teisės apsispręsti, kokias so-vietų blokas taip dažnai reika-lauja kolonialinėms teritori-joms Azijoje ir Afrikoje.

4. Turi būti pavesta kitiems nuspręsti, ar tautų laisvas pasi-rinkimas gali būti atliktas per rinkimus, su Jungtinių Tautų, ar kuria nors kita tarptautine priežiūra.

5. Komunistinių vyriausybų įrengtas barjeras per tūkstan-čius mylių skersai Europą yra akivaizdus pasaulio padalinimo simbolis. Mes tikim e, kad jo pa-šalinimas, daugiau negu bet ku-ris kitas veiksmas, prisidėtų prie tautų, turinčių skirtingas santvarkas, susitarinimo. Ban-dymas keliauti erdvėje, tuo lai-ku, kai žmogus ir jo idėjos dar negali laisvai judėti žemės pa-viršiumi, mūsų nuomone, yra nesąmonė.

6. Mūsų įsitikinimu, komu-nistų vadovybė daugiausiai pri-sidėtų prie ilgalaikės taikos, įgyvendindama šias priemones, ku-rios yra žmoniškumo ir broly-bės paprasčiausi principai

Apylinkių Valdyboms už nuo-sirdų bendradarbiavimą ir gra-žią bei prasmingą veiklą pa-vergtos Tėvynės laisvinime ir lietuviybės išlaikymo darbe.

Krašto Valdyba tiki, kad at-einančiais 1962-aisiais — Ma-ro-nio metais mūsų veikla dar la-iau pagyvės. Į bendruomeninį darbą aktyviai įsijungs mūsų priaugančioji karta — jauni-mas. Bendruomeninė idėja pa-sieks kiekvieno Kanadoje gyve-nančio lietuvių širdį. Įsisa-moni-ne, jog Lietuvių Bendruomenė nėra eilinė organizacija, bet Lietuva išėjimoje, mes baigda-mi sekančiais metais galėsime pasidžiaugti žymiai didesniais nuveiktų darbų rezultatais.

Krašto Valdybos vardu, nuo širdžių sveikinu su šv. Kaledo-mis ir linkiu visiems Kanados Lietuvių Bendruomenės dar-buotojams ir visiems geros va-lios lietuviams asmeninėms lai-mės ir sėkmės Naujaisiais — 1962 — Maironio — Metais.

Nuoširdžiai Jūsų

Stp. Kęsgaila,
Krašto Valdybos Pirmininkas.
REIKALAS: 1962-ieji metai — MAIRONIO METAI.

Visoms K. L. B. Apylinkių Valdyboms Aplinkraštis Nr. 29

Sekančiais metais sukanka lygiai šimtas metų nuo mūsų di-džiojo tautos dainiaus ir atgimi-mo mo pranašo Maironio gimimo. Šiai sukakčiai maminėti Pasau-lio Lietuvių Bendruomenės Valdyba paskelbė viso pasau-lio lietuviams, jog sekančieji — 1962-ieji metai yra Maironio metai. Tuo reikalu išleistame atsišaukime, kurių vienas egz-jungiamas prie šio aplinkraš-čio, kviečia viso pasaulio Lietu-vių Bendruomenės Apylinkių Valdybas jau dabar pradėti ruošti tinkamai šią sukaktį pa-minėti.

P. L. B. Kanados Krašto valdyba šį reikalą svarstė savo š. m. gruodžio 12 d. posėdyje ir su nuoširdumu sveikina šią gražiąją Pasaulio Lietuvių Ben-druomenės Valdybos iniciaty-vą.

Krašto Valdybai būtų dide-lis džiaugsmas, jei Kanadoje ne-liktų nei vienos Apylinkės, kur ši, taip svarbi mums lietuviams, suaktis nebūtų paminėta. Kiek-viena Apylinkė, pagal vietos są-lygas, pasirenka laiką ir būdą šiem minėjimams praversti. Svarbu tik, kad jie būtų kiek-galint iškilmingesni įvyktų 1962 metais, ir kad Maironio — Lietuvos laisvės pranaso — idėjos pasiektų kiekvieno mū-sų tautiečio širdį.

Su geriausiais linkėjimais ben-druomeniniam darbe
Jūsų

Stp. Kęsgaila,
Krašto Valdybos Pirmininkas.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negėjų nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padairas ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

Plokštelės. MILŽINO PAUNKSMĖJE,

3 ilgo grojimo, 3 valandoms su puikiu albumu. \$ 15 00

Plokštelė, ŽIRGINĖLIAI, ilgo grojimo \$ 5 00

B. Lrazdžionis. VIDUDINIO SODAI. \$ 4 00

I. apolas Skipitis. NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

STATANT. Atsiminimai. \$ 5 00

A. Tulys. TOŽŲ KLUBAS. Novelės. \$ 3 00

Topografinis ŽEMĖLAPIS, 125 lapai.

Sužymėti kaimai ir vienkiamiai. 25 00

Liet. liaud. menas. MEDŽIO DIRBINIAI 6 00

A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS. 1 50

V. Pietaris. ALGIMANTAS. I ir II tomai. 4 00

Prof. J. ERETAS. STASYS ŠALKAUSKIS. 5 00

Pr. Naujokaitis. UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, rom. 5 00

Jonas Mačys - Kėkštas. POEZIJA. 2 00

Alb. Baranauskas. SNIEGO PLATUMOS. 1 30

Sventoji istorija. SENASIS ĮSTATYMAS. 1 00

F. E. Sillanpaa. SILIJA. Romanas. 3 50

Selected Lithuanian. SHORT STORIES. 5 00

M. Biržiška. DĖL MŪSŲ SOSTINĖS. 3 00

V. Ramonas. MIGLOTAS RYTAS. 2 00

J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. 2 00

Felix Timmerman. KAIMIETISKOJI PASAKA. 1 50

Skaitymai. SAUJA DERLIAUS. 6 00

J. Savickis. ŽEMĖ DEGA. I ir II t. po. \$ 3 00

R. Spalis. GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. 5 50

A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS. \$ 1 50

Dr. A. Šešplaukis. PRATIMINĖ LIET. KALBOS

GRAMATIKA. 4 00

A. Merkėlis. TUMAS VAIZGANTAS. 6 00

Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS. 1 50

8-tos Lietuvių dienos METRAŠTIS. 1 00

N. Mazalaitė. PJŪTIES METAS. Romanas. \$ 3 75

Kazys Jakubėnas. ŪZIA MELSVAS ŠILAS. 4 00

Maironis. RINKINIAI RAŠTAI I ir II tomai po. \$ 3 50

J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas. \$ 3 00

I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLENĮ. Romanas. \$ 1 25

J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. Romanas. \$ 1 75

Grimų PASAKOS. Ilustruota. \$ 3 00

St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apsaka. \$ 1 40

A. Giedrius. PASAKĖČIOS. \$ 2 00

J. Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas. \$ 3 00

J. Gandrimas. IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS

KŪRYBOS ISTORIJS. \$ 4 00

A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA,

ilustruota. \$ 2 50

Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS

ŠLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su

gaidžiu. \$ 2 00

Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUSRĄ. 5 00

Mykolas Slezevičius. KELIŲ AUTORIŲ

ATSIMINIMAI. \$ 5 00

Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas. 1 75

A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI. 2 00

Levinas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMI-

NIMAI. 3 00

J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO,

Sibiro romanas. 1 25

Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių. 3 00

Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. 3 50

Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

Žurnalas LIETUVA. 0 50

M. Katiliškis. MIŠKAIŠ ATEINA RUDUO Romanas \$ 5 00

P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$ 2 00

S. Miglinas. PAVERGTŲ LIETUVA. 1 50

S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS

DOKUMENTUOSE. 1 50

„STUDENTŲ VARPAS“ 0 50

J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEZODŽIAI, POSAKIAI. 3 50

„VARPAS“ (dvigubas) 2 00

Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS. \$ 4 00

J. Simenaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. 2 50

E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE. 0 50

Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. 1 50

Paulius Jatulis. PO TOKIANČIAIS KAUKIŲ. 1 50

V. Čiziūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS SEIMOJE. 1 50

B. Pūkelevičiūtė. METOGĖS. 1 00

Merimee. KOLOMBA, romanas. 2 50

B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ. 2 00

K. Požeraitė, NUSIDĖJĖLĖ, romanas. \$ 2 —

J. Gruodis, VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA,

RUGIAGĖLĖS. \$ 1 50

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS. \$ 1 50

P. Orinitaitė, MARTI IŠ MIESTO. \$ 0 75

V. Tamulaitis, SUGRĖJIMAS. \$ 1 10

Vytenis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės. \$ 0 75

Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA. \$ 0 25

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle,

Montreal 32, P. Q., Canada.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KALĖDINIS SVEIKINIMAS

Vasario 16 Gimnazijos vado padėką už teiktąją šiais metais vybė, mokytojai ir moksleiviai Vasario 16 gimnazijai medžia-reiškia savo nuoširdžius šv. Ka-gnė ir moralinę paramą. Jei ne-lėdų ir N. Metų sveikinimus vi-sių Jūsų vardai, tai bent Jūsų siems savo rėmėjams bei gera-dariams: būrelių nariams su jų rėmėjimais bus prašytas auksinė nenuilstamais vadovais, BAL-Fui, Vasario 16-sios gimnazijai remti komitetui, Čikagoje, visai eilei organizuotų vienetų, o taip pat ir atskiriems aukto-jams — Tesuteikia Kūdikėlis Jėzus Jums visiems savo gau-sių malonių ir Jo palaima tely-di Jūs visus ir ateinančiais me-tais.

Šia proga norima pareikšti visiems išvardintiems ir neiš-vadintiems geradariams gilia-

Mes tikimės, kad Mielieji Geradariai su tokiu pat uolumu ir atjautimu remis ir ateinan-čiais metais šį taip reikšmingą jaunąjį lietuvių kartai mokslo židinį — Vasario 16-sios Gimnaziją, ugdančiąja jaunuoliuose krikščioniškai-lietuviškąją dvasią bei meilę tautai ir Tėvynei.

Vasario 16-sios Gimnazijos
Vadovybė.

MONTREAL

KALĖDOS MONTREALYJE

šiemet praėjo labai gražiai, nes oras buvo minkštas, sniego ne daug, judėjimas gatvėmis lengvas. Miestas šiemet ypatingai gausiai pasipuošęs eglutėmis ir milijonais šviesų. Abi lietuvių bažnyčios buvo pilnos, kaip gailėk, žmoniu, Šv. Kazimiero bažnyčioje Kun. Dr. F. Juzevičius, o Aušros Vartų Klebonas J. Borevičius, S.J., pamokslo metu pasveikino visus tautiečius, primindami šių laikų sąvymus ir linkėjo gražaus ir prasmingo išsilaikymo.

AV bažnyčioje pamaldų metu parapijos choras, vedamas muziko A. Ambrozaičio, labai gražiai bei subtiliai, atitinkamai Kalėdų intymumą, pagiedojo kalėdinių giesmių ir draugų su op. sol. E. Kardelienė tradicinę giesmę „Tyliają naktį“ be Šuberto „Ave Maria“.

Šv. Kazimiero bažnyčioje giedoję sol. A. Keblys.

AV klebonas, pagal tradiciją, klebonijoje parapijos chorą, kuris Jono Lukoševičiaus asmenybei sveikino, priėmė ir jam gražiai padėkojo už gražų giedojimą pamaldų papuošimą, taip gi ir sol. E. Kardelienė. Klebonas skėintojus gražiai ir nuosirdžiai pavaišino.

GEDIMINAS RUKŠĖNAS,

ilgametis NL administratorius, po Naujų Metų išvyksta į Arizoną sveikatos sumetimais. Ponia Rukšėnienė Kalėdų pirmąją dieną suruošė šaunias išleistas tuves, kuriose dalyvavo pp. Rukšėnų artimieji bei bendradarbiai iš įvairių imigracijos kartų. Ta proga buvo prasmingai pasisakyta, augsta įvertinanti G. Rukšėno veiklą Nepr. Lietuvoje, KL Bendruomenėje, DLK Vytauto Klube ir kitose lietuvių veiklos srityse ir linkėta, kad jo pastangos atneštų gerų pasiekimų. Priėmimas praėjo nepaprastai gražiai nuotaikoje.

MOKINIŲ TĖVŲ DĖMĖSIUI

Dr. V. Kudirkos mokyklos mokytojos prašo mokinių tėvus, visus vaikus, kurie dalyvauja Kalėdų Eglutės vaidinyje, suvežti į Šv. Kazimiero parapijos salę šį šeštadienį, gruodžio 30 d. 9 val. 30 min. ryto ir sekmadienį, gruodžio 31 d., 12 val. repeticijon.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemont Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.
PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

TRYNS MIRTYS

Netikėtai pirmąją Kalėdų dieną mirė inžinierius Jonas Gargasas, 44 m. amžiaus, Šv. Kazimiero parap. komiteto pirmininkas. Kūnas pašarvotas Fullum gat. Benoit koplyčioje, laidotuves per Šv. Kazimiero bažnyčią ketvirtadienį, gr. 28 d. Jonas Gargasas yra tikras kanadietis, čia gimęs ir čia mokslus išėjęs, bet puikiai kalbėjo lietuviškai, buvo tikras lietuviškos bendruomenės narys, veiklus Šv. Kazimiero parapijietis ir energingas parapijos komiteto pirmininkas. Jo mirtis yra didelis nuostolis lietuvių tautai. Garbė tėvams, kurie išaukino ir išauklėjo tokį puikų lietuvi. Nuosirdi užuojauta artimiesiems ir giminėms.

Mirė Ona Smitienė, 62 m., ir Pranas Pranckevičius, 54 m. Abu jie laidojami per Šv. Kazimiero bažnyčią penktadienį, gr. 29 d. Užuojauta artimiesiems.

IŠSKRIDO Į EUROPA

Žinomojo mūsų siuvėjo, Maimerto Mačiuko, kuris yra išsi specializavęs siuvėjas, kurio paslaugomis naudojasi daugelis kitatautių, kurio siuvykla turtinga įvairiausiomis medžiagomis ir visada prieinama visiems (St. Zotique 79 ir 81 nr., žiūr. skelbimą), švogerkas, Ancie Dainiūtė, atostogas praleisti iškrisdo į Europą. Ten jau spėjo aplankyti idomiausias vietas Portugalijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir dar lankysis Vokietijoje ir kitose Europos valstybėse.

● **Dr. Br. Povilaitis** su Ponia iš Tillsonburgo buvo atvykę į Montrealį ir čia praleido Kalėdų šventes.

● **Susiziedavo:** Vincas Piečaitis su Silvija Pakulyte ir Shiverius Geležiušas su Gražina Januškevičiute.

● **Jokubauskas** Jonas su žmona ir visais keturiais vaikais lėktuvu išskrido į Floridą, kur praleis šventes ir į Montrealį su grįš tik po dviejų savaitių.

● **Lingaitis** Jonas, žinomas mūsų akmenų mūrų statytojas, puikiai papuošęs daugelį namų Montrealyje ir apylinkėse, pasirodė, esąs puikus šaulys, ir medžioklės sezono nusėdė net dvi stirnas.

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6602; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Bažnyčios dažymo bei remonto reikalams aukėjo: \$20 Iz. Mališka; \$15: Mnie Mame; \$10: V. Kačergius, J. Adomonis, V. Jonynas, V. Valka, H. Valiulis ir St. Saunoris. \$25: Vytauto Didžiojo klubas.

Majoras J. Drapeau buvo kvietęs visus miesto vaikučius pas save — City Hall — į svečius, gruodžio 26 dieną, antrą dieną Kalėdų, nuo 1 iki 6 val. po pietų. Visi vaikučiai buvo pačio majoro vaišinami ir apdovanojami dovanėlėmis.

Praeitą sekmadienį suaukoto parapijos reikalams ir gėlėms viso \$269.04.

SPORTO ŠVENTĖ MONTREALYJE

Kiekvienais metais Kanados lietuvių sporto apygarda, jos globai priklausanti klubų tarpe vykdo sportines varžybas. Šią sporto šventę organizuoti šiais metais yra pavesta mūsų sporto klubui „Taurui“. Laiskas numatomas vasario mėnesio pradžioje.

NUOSIRDUS PRAŠYMAS TĖVAMS

Lietuviškasis jaunimas geriausiai auga ir bręsta lietuviškoje aplinkoje. Jų sudaro šeima, mokykla ir lietuviškosios organizacijos. Mūsų Aušros Vartų parapijos globoje gražiai veikia jaunimo sporto klubas „Tauras“. Jam vadovauja būrelis jaunų jaunimo bičiulių. Klube veikia įvairios sporto sekcijos. Kluban priimami jaunu 8 metų berniukai ir neregistruoti. Registruotis galima pas klubo reikalų vadovą Vaclovą Žižį, telef. LA 3-1084, arba pas klubo sporto vadovą inž. Vito J. Šipelį, telef. PO 7-7595 arba pas A. V. kleboną. (AV).

● **Canadair** šiemet, kaip ir kitais metais prieš Kalėdas su ruošė visiems darbininkams ir dinamams „kalakutų pietus“, bet kas šiemet buvo įdomu, kad tiems pietums pagamino specialias servetėles, kuriose buvo arpe kitų septyniomis kalbomis įrašytas aštunta kalba buvo ir lietuviškas įrašas „Linksmų Kalėdų švenčių!“

● **P. Stankaitis** susituokė su kiti tautaite mergina.

SVARBU VISIEMS

„Nepriklausomos Lietuvos“ dvijdešimtmečio sukaktuverm pažymėti naujiems prenumeratoriams arba buvusiems, bet nustojušiemis imti šį laikraštį, daroma didelė lengvata: kas N. L. užsisakys gruodžio ir sausio mėnesiais, jį gaus už pusę kainos. Šią žinią NL prenumeratoriai prašomi paskleisti savo pažįstamųjų tarpe.

Arch Realities R'd.
Pr. Rudinskas, HU 1-2957.
2415 Park Row East, N. D. G.
Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

Juozas Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS
SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU
GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLĖS.
Taisau ir remodeliuoju senus
6396 BANNANTYNE, VERDUN.
Tel.: dienomis AV 8-2352 po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis
SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“
Santapos pilnai apdraustas. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame tikslui. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.
Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėteją Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.
Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Šį sekmadienį, gruodžio 31 d., įvyks Parapijos komiteto suširinkimas darinkti vieną naują narį.

Rinkliava bažnyčioje sekma dienį — 152.64 dol. ir Kalėdų pirmąją dieną 431.26 dol.

Parapija neteko trijų narių, kurie mirė — J. Gargaso, O. Šmitienės ir P. Pranckevičiaus.

● **Gargasas** Stepas, mirusiojo Jono Gargaso brolis, serga ir gydosi General ligoninėje

● **Inž. V. Radzevičius** su žmona iš USA lankėsi Montrealyje ir viešėjo pas tėvus bei došvi joje, pas pp. Morkūnus.

Parapijos vakarienė paskirta sausio 20 d., šeštadienį. Šv. Elzbiotos vakarienė vasario 17 dieną, šeštadienį, 7 v.

KITOS NAUJIENOS

Atkelta iš 1-mo psl.

— Gvinejos prezidentas Seku Ture, kurį Maskva apdovanojo taikos premija, paskelbė, kad susektas rusų „specialistas“ paruošęs sąmokslas Gvinejoje padaryti bolševikinį perversmą ir nuversti jo valdžią. Perversmo bandymas nepasisekė. Jis taip pat pranešė, kad drauge susekta, jog Maskva ruošia perversmą ir Kambodžoje.

— Kanadoje Kalėdų metu susisiekimo ir kt. nelaimės žuvo 63 asmens, o JAV artė 500.

SV. LAURYNŲ — HUDZO NO PERKASO KLAUSIMAS

vėl pajudintas min. pirm. J. Diefenbakerio. Jis pareiškė, kad šio perkaso klausimas bus įtrauktas tarptautinei komisijai, kuri turės nustatyti šio perkaso galimybes.

Kaip žinoma, dabar iš Šv. Lauryno upės, Richelieu upe galima nuplaukti iki Chaplain ežero, toliau žino ežerų ir iš šio ežero Hudsono upe iki New Yorko, bet tik taktiškai laivais. Kadangi Richelieu upė turi krioklių, tai jiems apčiuities St. Jean yra iškasti apena mieji perkasai, tačiau jie yra siauri ir negilūs. Norint, kad vandens keliu galėtų naudotis didesni laivai, reikia daug ką įgilinti ir praplešti.

REIKIA PINIGŲ SMULKIEMS REIKALAMS?

Kreipkis į bandą „Litas“ tel. HU 1-2957. Iki \$250 kreditn giems asmenims žirantai nereikalingi.

Remk „Nepriklausomos Lietuvos“ laikraščio Mašinų Fondo vajų, nes tai yra svarbus lietuviškas reikalas.

S. ANELIŲNO
B-A BREWSTER SERVICE STATION
3444 St. Antoine St. W.
Tel. WE 2-1726
Elektriniai, mechaniniai taisymai.
Automatinės transmisijos.
Atidaryta 7 A. M. — 10 P. M.
Sėkmadieniais 10 — 12 ir 1 — 10 P. M.

TORONTO

KALĖDOS TORONTE

praėjo labai gražiai, nes oras buvo gražus, šiltas, sniego ne daug. Lietuvių bažnyčios, tiek katalikų, tiek evengelikų, buvo pilnos žmonių. Toronto lietuvių bažnyčios džiaugiasi, kad jų bažnytinį giedojimą pajavirina vakų chorai, kurie yra gausūs abiejose katalikų parapijose.

Kalėdines muzikos koncertas buvo prieš Bernelių mišias Priskelimo parap. bažnyčioje. Vargonais grojo kun. Jurksas, solo giedodavo sol. J. Liustikaitė.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA

Toronte, Pris. parapijos salėje ruošia senųjų metų atsisveikinimą ir Naujųjų metų sutikimą gruodžio 30 d., 7.30 val. vakaro. Gros geras orkestras.

● **V. Žižys**, Neprikl. Lietuvos reikalų vedėjas, su šeima viešėjo Toronte Kalėdų švenčioms ir aplankė savo gimines bei pažįstamus.

VISUOTINIO IR NUOLATINIO NEDARBO DRAUDIMO PROJEKTAS

Darbo žmonės negali nurimti dėl nežinomojo rytojaus, todėl visą laiką tuo rūpinasi. Ypač nedarbo draudimo, invalidumo ir senatvės pensijomis.

Šita žinodamas Kanados darbo kongresas (Canadian Labor Congress), kuri yra vadoaujanti profesinių sągų organizacija, paruošė memorialą, kuriuo siūlomos ligšiolinės nedarbo aprūpinimo sistemos permainos. Juo siūloma padidinti ligšiolinės valdžios dotacijos nedarbo fondui. Be to, siūloma sezoninis nedarbas, pradedant gruodžio mėnesiu ir baigiant gegužės mėnesiu, apmokėti ne iš bendrojo Nedarbo fondo, bet iš kitų šaltinių. Tai liečia asmenis, kurie esti išsėmę savo nedarbo fondus.

Kvebeko provincijos profsąjungų centras pasisakė už Nedarbo fondo kompleksavimą mokesčių emimo būdu.

JAV prezidento Kennedy tėvas, atstovas, Anglijoje gavo smegenų smūgį, dėl to prezidentas negalėjo atidaryti prie Baltųjų Rūmų eglutės ir ją įžiebė Viceprezidentas.

— Jeruzalėn Kalėdų švenčių suvažiavo apie 10,000 maldininkų aplankyti Kristaus kelių.

— Kolumbijos sostinėje Bogotoje terorsitai susprogdino bombą, kuri užmušė 122 asmenis.

— JTO politinė komisija priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Korejos sujungimo laisvų balsavimų keliu.

PRIE KO ČIA AŠ?

Vilniaus „Tiesoje“ kalbėdama apie prielinksnių „prie“ A. Kučinskaitė iškėlė kai kuriuos verstinius pasakymus šnekamojo kalboje, kurių reikėtų vengti. Jų tarpe minėtini: „prie progos“ (vietoje — „kita proga“), „progai pasitaikymas“, „prie geriausių norų“ („ir geriausių norų būdamas...“), pasakymas „prie ko čia aš?“ visiškai nesąsdingas mūsų kalbai ir prielinksnio „prie“ vartojimas čia nepateisinamas. Lietuviškai labiau tinka pasakyti: kuo aš čia dėtas, argi aš kaltas, kodėl čia mane kaltini kam čia mane painioji...

TAISAU IR DAŽAU
LENGVAS MAŠINAS.
LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. ME 1-0882

„TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ“
radio valandėlė ruošia Naujų metų sutikimą Prince George salėje gruodžio 31 d., 8.30 v. vak. Gros geras orkestras. Stalikai užsakomi „Dainos“ kraituvėje, 974 College St.

KAPINIŲ KONKURSO TERMINAS NUKELTAS

iki ateinančių metų vasario 16 dienos, nes ligšiol tegauta ne daug projektų. Inžinieriai ir architektai kviečiami daugiau paruošti projektų.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ PAMALDOS

įvyko š. m. Kūčių vakare, gruodžio 24 d. 8 val. Išganytojo bažnyčioje, Bloor St. W., kam pas Indian Rd. Pamaldas vedė Tarybos narys V. Stankaitis, dalyvavo svečiai kun. L. Loh. Pamaldų metu giedodavo H. Rožaitis ir jo vedamas parapijos choras. Taip pat giedoję ir vaikučiai.

BŪDINGAS LAIŠKAS

Didž. Gerb. Pirmininke, Šiandieną gavau iš jūsų laišką, kuriame prašote grąžinti aukų lapus, kad daugiau neturėdamos kreiptis nei prie valdybos sekretoriaus, nei kitų narių bandysiu nušviesti padėtį pats.

Su Kanados krašto valdyba bet kokio susirašėjimo venčiau, nenorėdama iškelti į viešumą fakto, kiek mes esame kritę lietuviškoje veikloje.

Negalime girtis, kad mūsų kolonija būtų turtinga geriau prasileidusiems tautiečiams, bet negalima ir skųstis, nes neviešame mėsą pasisakyti: „aš Lietuvoje buvau banko buhalteris. kitas — apkrėstas vaistinės vėdejas, nuovados viršininkas, karininkas, mokytojas ir tt. Bet kada būna metinis susirinkimas ir valdybos rinkimai, tai tiems tautiečiams valdybos pasiūlytų pakvietimų neužtenka, dar reikia prašyti asmeniškai. Žinoma, vienas kitas po to ateina, bet su iš anksto pastatyta sąlyga, kad jų niekas neverstų kan diduotai į valdybą. Štai esame numatę šaukti metinį susirinkimą ir naujos valdybos rinkimus, bet mažai yra vilties sudaryti naują valdybą.

Man labai nemalonu grąžinti jums tuščius aukų lapus; dar buvo nemaloniau gauti priekaištų; sako, ten lietuvių yra tūkstančiai ir negali jie sušėti vieną; sako, būtų gėda ir kreiptis į tokią mažą koloniją.

Skaudu yra priimti tokius priekaištus, ypač iš tų asmenų, kuriems Lietuva davė mokslą ir lengvą duoną nepriklausomybės laikais, — tai pažeidžia tautiečių nedrįsau nekreiptis.

Parašas.
● Sveikų produktų krautuvę atidarė L. Končius 744 Queen Str. West. Krautuvėje ne tik parduodami natūralūs produktai, bet ir duodami patarimai.

DISTR. ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke W. VI 2-8501
3-jų šeimų\$18,750.00
6-ųjų šeimų\$37,000.00
12-kos šeimų\$73,000.00
3-jų augstų, po 5—6 kambarius, atskiras centralinis šildymas, sklepa. Park Extension, Querbes St., netoli J. Talon St.
Geros pajamos.
Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos
P. Adamonis, RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS
MASSON FURS
Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus
kailinius paltus.
Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.